



OTSUS

19.06.2026 nr 9-3/2026-019

AS Matsalu Veevärk ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna määramine

Konkurentsiamet on analüüsinud AS Matsalu Veevärk esitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnataotlust ja hinnataotluse aluseks olevat dokumentatsiooni.

Juhindudes ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse (ÜVVKS) § 30 lg 1–3, § 50–55 ja § 58, konkurentsiseaduse (KonkS) § 18¹ ning juhendmaterjalist „Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna arvutamise soovituslik metoodika” Konkurentsiamet

otsustab:

1. määrata AS Matsalu Veevärk ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnad:
 - tasu võetud joogivee eest **2,15 €/m³**;
 - tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest **2,49 €/m³**.
2. kohustada AS-i Matsalu Veevärk rakendama muude tegevuskulude juhtimisel kulude vähendamise ja tegevuste tõhustamise meetmeid eesmärgiga tagada, et muude tegevuskulude erikulu ei kasva üle punkti 6.2 tabelis 12 toodud erikulu 1,29 €/m³.

Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest kehtib AS Matsalu Veevärk klientidele, kelle ühiskanalisatsiooni juhitava reovee kontsentratsioon ei ületa punktis 4 nimetatud dokumentides (vt allmärkused 14–17) sätestatud reostusnäitajate piirväärtuseid (vt tabelid 3.a, 3.b, 3.c, 3.d).

Vee-ettevõtja rakendab hinnaotsusega määratud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnad 60 päeva jooksul hinnaotsuse saamisest arvates ja avalikustab hinnad vähemalt 30 päeva enne hindade kehtima hakkamist kohaliku omavalitsuse üksuse ja vee-ettevõtja veebilehel ning vähemalt üks kord ühes kohalikus või maakonna ajalehes (ÜVVKS § 59 lg 1 ja 2).

Vee-ettevõtja on kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid (müügikoguse muutus jt), mis mõjutavad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra majandusaasta jooksul (ÜVVKS § 57 lg 3). Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

Otsusega mittenõustumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee

peadirektor

Lisa: „AS Matsalu Veevärk veevaldkonna investeeringud 2025–2026“

Peeter Pöldvee

peeter.poldvee@konkurentsiamet.ee

Otsuse tegemise asjaolud

Sisukord

1. HALDUSMENETLUSE ALUSTAMINE	4
2. MENETLUSOSALINE.....	5
3. MENETLUSE KÄIK.....	6
4. TAOTLEJA ÜLDISELOOMUSTUS	9
5. MÜÜGIKOGUSED JA VEEKADU	12
5.1. Müügikogused.....	12
5.1.1. Võetud joogivee müügikogus	12
5.1.2. Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogus	14
5.2. Omatarbevesi ja veekadu	15
6. VEETEENUSE HINDA ARVATAVAD TEGEVUSKULUD	16
6.1. Muutuvkulud.....	17
6.1.1. Vee erikasutusõiguse tasu	18
6.1.2. Saastetasu	19
6.1.3. Elektri kulu.....	21
6.2. Muud tegevuskulud.....	24
7. INVESTEERINGUD	26
8. REGULEERITAVA VARA, KAPITALIKULU JA PÕHJENDATUD TULUKUSE ARVESTUS	27
8.1. Veeteenuse osutamisel kasutatav põhivara ja kapitalikulu	29
8.2. Kapitalikulu ja reguleeritav vara.....	30
8.3. Põhjendatud tulukus.....	32
9. VEETEENUSE HIND	33

1. Haldusmenetluse alustamine

04.05.2026 registreeris Konkurentsiamet AS Matsalu Veevärk (edaspidi ka taotleja) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse (edaspidi ka veeteenus) hinnataotlus koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirjaga ja hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga (edaspidi hinnataotlus).

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse¹ (ÜVVKS) § 57 lg 1 alusel esitab vee-ettevõtja ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnataotluse koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirjaga, ÜVVKS § 49 lg 4 alusel määratud reostusgruppide kirjeldusega ja hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga Konkurentsiametile hinnaotsuse tegemiseks.

Kui vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust mitmel reoveekogumisalal või mitmes tegevuspiirkonnas, võib kõigile piirkondadele kehtestada ühise ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna, arvestades ÜVVKS § 50 lg 1 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid (ÜVVKS § 50 lg 5).

Vee-ettevõtja võib osutatava teenuse eest tarbijalt võtta järgmisi tasusid (ÜVVKS § 48 lg 1):

- 1) tasu võetud joogivee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise eest;
- 3) tasu reovee puhastamise eest;
- 4) tasu sademevee ärajuhtimise eest;
- 5) tasu sademevee puhastamise eest;
- 6) abonenttasu joogivee eest;
- 7) abonenttasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 8) abonenttasu sademevee ärajuhtimise ja puhastamise eest.

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu võib kehtestada summaarse tasuna, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas puuduvad tarbijad, kes kasutavad vaid ühte nimetatud teenust ning puudub muu vajadus eraldi puhastamistasu kehtestamiseks (ÜVVKS § 49 lg 2 ja ÜVVKS § 48 lg 1 p 2 ja 3).

Veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud (ÜVVKS § 50 lg 1):

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) keskkonnanõuete täitmine;
- 3) investeeringud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse ja toimepidevuse tagamiseks;
- 4) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohaste investeeringute tegemine, välja arvatud tagastamatu abina saadud investeeringud ja ÜVVKS § 20 lg 3 alusel liitumistasude eest tehtud investeeringud;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja investeeritud kapitalilt.

Konkurentsiametil tuleb kontrollida, et taotletud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind ning põhiteenustega seotud teenuste hinnad sisaldaksid üksnes ÜVVKS §-s 50 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust ning tagaksid vee-ettevõtja järjepidevuse ning nõuetekohase teenuse osutamise (ÜVVKS § 58 lg 1).

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 5 lg 1 järgi on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. Seetõttu on Konkurentsiamet välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormid (edaspidi küsimustik) Exceli tabelite

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/108072025060>

kujul: „Lihtsustatud küsimustik“ ja „Veehinna lühitaotlus“². Küsimustikud on välja töötatud konkurentsiseaduse (KonkS) § 18¹ ja ÜVVKS põhjal ning täidetult sisaldavad andmeid, mis vastavalt ÜVVKS § 58 lg 1 võimaldavad Konkurentsiametil kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS §-s 50 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust ning tagaksid vee-ettevõtja järjepidevuse ning nõuetekohase teenuse osutamise. Küsimustike täitmisel on võimalik juhinduda Konkurentsiameti välja töötatud ja koduleheküljel avaldatud „Hinnataotluse esitamise juhendist“³.

Konkurentsiamet töötab välja juhendi „Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna arvutamise soovituslik metoodika“ (edaspidi metoodika) ning avaldas selle oma koduleheküljel⁴. Metoodika on hinnaotsuse tegemisel halduseeskirjana Konkurentsiametile abistavaks vahendiks. Metoodika eesmärk on sõnastada metoodilised alused, millest lähtuda ÜVVKS-is sätestatud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena. Metoodikat kohaldades järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet.

Vee-ettevõtja peab hinnataotluse menetluse protsessis lubama Konkurentsiametil kontrollida raamatupidamist, põhjendama ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kujundamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta selgitusi (ÜVVKS § 58 lg 5).

Konkurentsiametil on õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsiliselt või juriidiliselt isikult ning selle esindajalt, samuti riigiasutustelt ja selle ametiisikult lisaandmeid, kui hinnaotsuse tegemiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad. Konkurentsiametil on see õigus ka kohaliku omavalitsuse üksuse ja selle ametiisiku suhtes (ÜVVKS § 58 lg 7).

Konkurentsiamet teeb hinnaotsuse 30 päeva jooksul **nõuetekohase taotluse saamisest arvates**. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades sellest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja lõppemist (ÜVVKS § 58 lg 3).

Hinnataotluse menetlemise tähtaeg peatub, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mida on vaja hinna kehtestamiseks (ÜVVKS § 58 lg 9).

2. Menetlusosaline

Menetlusosaline AS Matsalu Veevärk (registrikood 11055659, juriidiline aadress Pärnu mnt 13, Märjamaa alev, Märjamaa vald, Rapla maakond, 78301). Ettevõtja aktsionärid on Märjamaa Vallavalitsus, Lääneranna Vallavalitsus, Rapla Vallavalitsus ning Lääne-Nigula Vallavalitsus. Taotleja aktsiakapitali suuruseks on äriregistri teabesüsteemi andmetel 1 136 781 eurot.

Äriregistri andmetel on taotleja põhitegevusalaks kanalisatsioon ja heitveekäitlus ning lisategevusaladeks veekogumine, -töötus ja -varustus; muu mujal liigitamata masinate, seadmete

² Küsimustikud avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel:

<https://www.konkurentsiamet.ee/elektter-gaas-soojus-ja-vesi/vesi/hindade-kooskolastamine#veeteenuse-hindade-k>

³ Hinnataotluse esitamise juhend avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel:

<https://www.konkurentsiamet.ee/elektter-gaas-soojus-ja-vesi/vesi/hindade-kooskolastamine#veeteenuse-hindade-k>

⁴ Metoodika avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel:

<https://www.konkurentsiamet.ee/elektter-gaas-soojus-ja-vesi/vesi/hindade-kooskolastamine#veeteenuse-hindade-k>

Metoodikat rakendatakse veeteenuse hinnaotsuse tegemisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti regulatsiooni alla kuuluvate vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hinnaotsuse tegemisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks.

jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent ja muud mujal liigitamata äritegevust abistavad tegevused. Taotleja majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. Taotleja on Eesti Vee-ettevõtete Liidu (EVEL) liige.

3. Menetluse käik

04.05.2026 registreeriti Konkurentsiametis taotleja hinnataotlus.

Konkurentsiamet teeb hinnaotsuse pärast nõuetekohase taotluse saamist (ÜVVKS § 58 lg 3). HMS § 35 lg 4 mõttest lähtuvalt on tähtaja kulgemise arvutamisel määravaks dokumendi registreerimise hetk ehk nõuetekohase taotluse registreerimise päev. HMS § 33 lg 2 alusel algab tähtaeg järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, mis on määravaks tähtaja kulgemisel. Seega ÜVVKS § 58 lg 3, HMS § 33 lg 2 ja HMS 35 lg 4 koosmõju alusel algab hinnataotluse menetlemise tähtaja kulgemine nõuetekohase taotluse registreerimisele järgnevast päevast. Konkurentsiamet luges taotleja 04.05.2026 registreeritud hinnataotluse nõuetekohaseks, seega algas hinnataotluse menetluse tähtaja kulgemine **05.05.2026**.

05.05.2026 edastas Konkurentsiamet taotlejale e-kirja hinnataotluse menetlemiseks vajalike paranduste ja täiendavate andmete (muutused abonentide arvudes, veekao vähenemine, omatarbevee kasv, ebatäpsused ja andmete puudumine taotluses, muutused torustike pikkustes, laenulepingud, elektrienergia ostuleping, elektrienergia tarbimise kasv, muude tegevuskulude kuluartiklite kasv, investeeringute täpsustus) saamiseks.

07.05.2026 esitas taotleja vastused küsimustele ja korrigeeritud hinnataotluse.

08.05.2026 edastas Konkurentsiamet taotlejale e-kirja hinnataotluse menetlemiseks vajalike paranduste ja täiendavate andmete (omatarbevee kogus, omatoodeud elektrienergia kogused, täpsustused andmetes, saastetasu arvutus, täpsustused muude tegevuskulude kohta) saamiseks

11.05.2026 esitas taotleja vastused küsimustele ja korrigeeritud hinnataotluse.

15.05.2026 edastas Konkurentsiamet taotlejale e-kirja hinnataotluse menetlemiseks vajalike paranduste ja täiendavate andmete (reovee elektrienergia tarbimise kasv, saastetasude kogused ja tasumäärad, korrektsioonid muudes tegevuskuludes, lisanduvad investeeringud) saamiseks

17.05.2026 esitas taotleja vastused küsimustele ja korrigeeritud hinnataotluse.

28.05.2026 esitas taotleja digiallkirjastatud hinnataotluse.

28.05.2026 edastas Konkurentsiamet Rapla, Märjamaa, Lääneranna ja Lääne-Nigula Vallavalitsustele järelepärimise arvamuse saamiseks hinnataotluses kajastatud investeeringute vastavuse kohta kohaliku omavalitsuse kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale (ÜVVKS § 58 lg 8).

29.05.2026 esitas Lääneranna Vallavalitus arvamuse, mille kohaselt vastavad taotleja hinnataotluses kajastatud investeeringud aastatel 2025–2026 kohaliku omavalitsuse kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

04.06.2026 esitas Lääne-Nigula Vallavalitus arvamuse, mille kohaselt vastavad taotleja hinnataotluses kajastatud investeeringud aastatel 2025–2026 kohaliku omavalitsuse kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

05.06.2026 esitas Rapla Vallavalitus arvamuse, mille kohaselt vastavad taotleja hinnataotluses kajastatud investeeringud aastatel 2025–2026 kohaliku omavalitsuse kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

10.06.2026 esitas Märjamaa Vallavalitus arvamuse, mille kohaselt vastavad taotleja hinnataotluses kajastatud investeeringud aastatel 2025–2026 kohaliku omavalitsuse kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

10.06.2026 edastas Konkurentsiamet taotlejale e-kirja hinnataotluse menetlemiseks vajalike paranduste ja täiendavate andmete (peatatud lepingud, reoveeteenuse müügikoguste muutused, uued liitumised, maksustamata vee ammutamine, omatarbevee kogus, elektrienergia tarbimise prognoos ja omatoodetud elektrienergia, muude tegevuskulude prognoos, tulukuse arvestus) saamiseks.

12.05.2026 esitas taotleja vastused küsimustele ja korrigeeritud hinnataotluse.

15.06.2026 edastas Konkurentsiamet taotlejale e-kirja hinnataotluse menetlemiseks vajalike paranduste ja täiendavate andmete (müügikoguste prognoosid, maksustamata vee ammutamise kasv, elektrienergia tarbimise kogused ja arvutus, põhivarade nimekiri) saamiseks.

16.06.2026 esitas taotleja vastused küsimustele ja korrigeeritud hinnataotluse.

16.06.2026 edastas Konkurentsiamet taotlejale e-kirja hinnataotluse menetlemiseks vajalike paranduste ja täiendavate andmete (võrgutasude arvutamine, maksustamata vee ammutamise kogused eelnevatel perioodidel, muude tegevuskulude korrigeerimine) saamiseks.

17.06.2026 taotleja helistas ning lepiti kokku edasine tegevus taotluses paranduste teostamiseks 18.06.2026.

18.06.2026 esitas taotleja korrigeeritud digiallkirjastatud hinnataotluse.

Hinnataotluse menetlemise tähtaeg peatus ajavahemikel 06.05.2025–07.05.2026; 09.05–11.05.2026; 16.05–18.05.2026; 29.05–10.06.2026; 11.06–12.06.2026; 16.06–18.06.2026 (kokku 26 päeva), sest puudusid hinnataotluse menetlemiseks vajalikud selgitused ning kohaliku omavalitsuse arvamus hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale (ÜVVKS § 58 lg 9).

Konkurentsiameti koduleheküljel avalikustatud „Hinnataotluse esitamise juhendi“⁵ p 4.1 näeb ette, et kui ettevõtja esitab veeteenuse hinna kooskõlastamiseks I poolaastal (01.01–30.06), täidetakse küsimustiku veerg „majandusaasta“ jooksva aasta andmetega, seejuures näidatakse kogu jooksva aasta veeteenuse müügi andmed seni kehtinud hindadega. Hinnataotlust menetletakse jooksva aasta andmete alusel. Kuna taotleja esitas hinnataotluse 04.05.2026 ehk 2026. aasta I poolaastal, analüüsis Konkurentsiamet veeteenuse hinna põhjendatust **2026. aasta 12 kuu andmete ehk regulatsiooniperioodiks prognoositud andmete alusel.**

Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks veeteenuse hinna arvutamisel (metoodika punkt 1.17). 12-kuuline periood on võetud hindade arvutamise aluseks selleks, et Konkurentsiametil oleks võimalik kontrollida ettevõtte esitatud

⁵ <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>

andmete õigsust (Konkurentsiametil on võimalik kontrollida Äriregistri teabesüsteemist⁶ ettevõtja majandusaasta aruandeid, s.t 12 kuu andmeid ning hinnata selle põhjal muuhulgas vee-ettevõtja koostatud prognooside ning seeläbi ka veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate kulude, kapitalikulu ja tulukuse õigsust). 12-kuuline periood **ei tähenda samas** aga seda, et veeteenuse hinnad **peaksid kehtima 12 kuud**. 12 kuu prognoositavad kulud on hinna arvutamise aluseks. Kui ettevõtja leiab, et hinnaotsuse aluseks olnud kulud, kapitalikulu ja tulukus ei taga enam ÜVVKS § 50 lg 1 loetletut, siis võib ta esitada taotluse uue hinnaotsuse tegemiseks järgneva 12 kuu andmete alusel.

Taotleja kehtiva ehk 30.06.2025 otsuse nr 9-3/2025-012 (edaspidi 2025 otsus) ja 18.06.2026 hinnataotluses esitatud veeteenuse hinna komponendid (tegevuskulud, kapitalikulu, tulukus ja müügikogused) on esitatud järgnevas tabelis (vt tabel 1).

Tabel 1. Veeteenuse hinna komponendid⁷

Rida	Hinnakomponendid	Ühik	2025 otsus	Reg. periood
1	Muutuvkulud	tuh €	220,31	220,40
2	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	26,97	25,70
3	Saastetasu	tuh €	8,68	12,44
4	Elektri kulu	tuh €	184,66	182,26
5	Muud tegevuskulud	tuh €	609,40	633,31
6	Kapitalikulu	tuh €	148,34	134,49
7	Tulukus	tuh €	129,69	148,16
8	Lubatud müügitulu	tuh €	1107,74	1136,36
9	Järelevalvetasu	tuh €	2,22	2,27
10	Lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga	tuh €	1109,95	1138,63
11	Võetud joogivee müügikogus	tuh m ³	258,0	248,0
12	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogus	tuh m ³	252,8	242,2
13	Müügikogus kokku	tuh m ³	510,8	490,2
14	Kaalutud keskmine veeteenuse tasu	€/m ³	2,17	2,32

Konkurentsiamet analüüsib taotleja ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenuse osutamise summaarseid kulusid ja tulukust, s.t kõikide taotletud tasude (tasu võetud joogivee eest, tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest) aluseks olevaid tegevuskulusid, kapitalikulu ja tulukust ning müügikoguseid (vt tabel 1 veerg Reg.periood). **Konkurentsiamet on seisukohal, et taotletud veeteenuse hind on põhjendatud üksnes juhul, kui selle kujunemise alused vastavad ÜVVKS §-s 50 toodud nõuetele.**

Järgnevalt esitab Konkurentsiamet seisukohad AS Matsalu Veevärk taotletud veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevate kulude kohta hinnakomponentide lõikes võttes arvesse ettevõtja esitatud andmeid ja menetluse käigus saadud selgitusi.

⁶ <https://ariregister.rik.ee/>

⁷ Tabel 1 ja kõik teised käesoleva otsuse tabelid on koostatud *MS Exceli* tabelites toodud andmete alusel, mis sisaldavad andmeid täpsemalt (rohkemate komakohtadega), kui on otsuses esitatud. Seetõttu võib kalkulaatoriga saadav tulemus vähesel määral erineda otsuse tabelites kajastatud andmetest.

4. Taotleja üldisloomustus

AS Matsalu Veevõrk loodi 2004. a-l eesmärgiga viia ellu Ühtekuuluvusfondi projekt „Matsalu alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonirajatiste rekonstrueerimine ja laiendamine“ (edaspidi ÜF Projekt). ÜF Projekti läbiviimiseks andsid kõik projekti piirkonna omavalitsused olemasolevad vee- ja kanalisatsioonirajatised üle taotlejale sihtfinantseerimisena.

Ettevõtet juhib kuuest liikmest koosnev nõukogu ja üheliikmeline juhatus. Ettevõtja tegevust ja aktsionäride vahelisi suhteid reguleerib põhikiri ja aktsionäride leping. Aktsionäride leping sätestab, et lisaks olemasoleva infrastruktuuri arendamisele on ettevõtjal kohustus kogu tegevuspiirkonnas olevate asulate vee- ja kanalisatsiooniprobleemide lahendamine.

Vee-ettevõtja tegevuspiirkonna kehtestab kohaliku omavalitsuse volikogu oma otsusega (ÜVVKS § 7 lg 3). Taotleja on määratud vee-ettevõtjaks:

- Martna Vallavolikogu 29.06.2005. a määrusega nr 47⁸ Martna valla⁹ Martna külas;
- Lääneranna Vallavolikogu 07.02.2019. a otsusega nr 125 Lääneranna vallas Lihula linnas, Virtsu alevikus, Kirbla, Tuudi, Kõmsi, Vatla, Koonga, Lõpe, Irt, Oidrema, Varbla, Tõusi ja Mõtsu külas;
- Kullamaa Vallavolikogu 27.02.2009. a otsusega nr 8 Kullamaa valla Kullamaa, Liivi ja Üdruma külas ning Kullamaa Vallavolikogu 12.09.2014 otsusega nr 29 Kullamaa valla Koluvere külas¹⁰;
- Vigala Vallavolikogu 30.04.2009. a otsusega nr 27 Vigala valla Vana-Vigala ja Kivi-Vigala külas¹¹;
- Märjamaa Vallavolikogu 19.01.2016. a otsusega nr 157 Märjamaa vallas Märjamaa alevis, Orgita, Varbola, Kasti, Valgu, Sipa, Laukna ja Teenuse külas;
- Raikküla Vallavolikogu 27.01.2011. a otsusega nr 43 Raikküla valla Tamme, Purku ja Raikküla külas¹².

Taotleja soovis kehtestada kogu tegevuspiirkonnale ühise ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna ettevõtja summaarsete kulude alusel (ÜVVKS § 50 lg 5).

Taotleja kehtivad veeteenuse hinnad on määratud Konkurentsiameti 2025 otsusega.). Ülevaade kehtivatest ja taotletud veeteenuse hindadest on kajastatud järgnevas tabelis (vt tabel 2).

Tabel 2. Kehtivad ja taotletavad veeteenuse hinnad

rida	teenuse tasu	ühik	Kehtiv hind	Taotletav hind	Muutus %
1	Tasu võetud joogivee eest	€/m ³	2,18	2,15	-1,4
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	€/m ³	2,17	2,49	14,7

Hinnataotluse kohaselt on hinna muutuse **peamiseks põhjuseks muude tegevuskulude ning tulukuse kasv.**

⁸ <https://www.riigiteataja.ee/akt/957293?tegevus=salvesta-link>

⁹ Martna vald ühines 2017. a-l Lääne-Nigula vallaga.

¹⁰ Kullamaa vald ühines 2017. a-l Lääne-Nigula vallaga.

¹¹ Vigala vald ühines 2017. a-l Märjamaa vallaga.

¹² Raikküla vald liideti 2017. a-l Rapla vallaga.

Vee-ettevõtja võib lisaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnale võtta piirväärtusi ületava reostuse eest tasu, kui ohtlike ainete või muude saastenaõtjate sisaldus ärajuhitavas reo- või sademevees ületab vee-ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud liitumis- või teenuslepinguga kehtestatud piirväärtusi (ÜVVKS § 56¹³). **Piirväärtusi ületava reovee tasu ei määra Konkurentsiamet.** Ühiskanaliseerimise juhitava reo- ja sademevee saastenaõtjate piirväärtused kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas (ÜVVKS § 34 lg 2 p 3). Ühiskanaliseerimise juhivate ohtlike ainete nimekirja ja nende sisalduse piirväärtused kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega (ÜVVKS § 36 lg 2). Juhul, kui vee-ettevõtja ja tarbija ei ole saastenaõtjate piirnormides liitumis- või teenuslepingus kokku leppinud, kehtivad ühiskanaliseerimise juhitava reo- ja sademevee saastenaõtjate piirväärtused vastavalt ÜVVKS § 34 lg 2 p 3 ja ÜVVKS § 36 lg 2 sätestatule. Vee-ettevõtja on kohustatud vastu võtma reovett, mille saastenaõtjad ei ületa ÜVVKS § 34 lg 2 p 3 ning § 36 lg 2 alusel kehtestatud piirväärtusi (ÜVVKS § 33 lg 2).

Kohalikud omavalitsused on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjad võtnud vastu järgnevate õigusaktidega:

- Rapla Vallavolikogu 01.08.2016. a määrus nr 13 „Rapla valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooni kasutamise eeskirja kinnitamine“¹⁴;
- Lääneranna Vallavolikogu 25.04.2024. a määrus nr 70 „Lääneranna valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“¹⁵
- Lääne-Nigula Vallavolikogu 16.05.2024. a määrus nr 13 „Lääne-Nigula valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“¹⁶
- Märjamaa Vallavolikogu 21.05.2024. a määrus nr 68 „Märjamaa valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“¹⁷;

Eelnevalt loetletud õigusaktides on kehtestatud järgmised ühiskanaliseerimise juhitava reovee reostusnäitajate lubatud piirväärtused:

Tabel 3.a Rapla vallas ühiskanaliseerimise juhitava reovee reostusnäitajate piirväärtused

Reoaine	Ühik	Piirväärtus
BHT ₇	mg/l	900
P _{üld}	mg/l	20
N _{üld}	mg/l	100
Hõljuvained	mg/l	900
Rasvad	mg/l	300
Fenoolid (kahealuselised)	mg/l	6
Fenoolid (ühealuselised)	mg/l	1
Naftasaadused	mg/l	5

¹³ ÜVVKS § 56 kohaselt võib lisaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnale vee-ettevõtja võtta piirväärtusi ületava reovee eest tasu. Ülenormatiivse reostuse tasu ei määra Konkurentsiamet, kuna nimetatud tasu näol on tegemist vee-ettevõtja kliendile esitatava **rahalise nõudega**. ÜVVKS seletuskirja kohaselt on piirnormi ületava reostuse tasu ühekordne lepingurikkumise tasu, mille suurus ei ole sõltuvuses vee-ettevõtjale tekitatud kahjuga, vaid on pigem distsiplineeriva iseloomuga, et tagada lepingutingimuste täitmine. Lepingutasu rikkumise tasu suuruse saab kindlaks määrata vaid vee-ettevõtja ise, mistõttu ülenormatiivse reostuse tasu ei määra Konkurentsiamet.

¹⁴ <https://www.riigiteataja.ee/akt/406072016028>

¹⁵ <https://www.riigiteataja.ee/akt/403052024009>

¹⁶ <https://www.riigiteataja.ee/et/akt/427022026020?leiaKehtiv>

¹⁷ <https://www.riigiteataja.ee/akt/425052024017>

Reoaine	Ühik	Piirväärtus
pH _{min}		5,5
pH _{max}		10

Tabel 3.b Lääneranna vallas ühiskanalisisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate piirväärtused

Reovee-puhasti	IE-d	BHT	KHT	Hõljuv-ained	Üld-fosfor	Üld-lämmastik	pH	Nafta-saadused
Kirbla	280	500	420	160	8	47	6,5 - 9,0	
Koonga	133	610	642	143	12	88	6,5 - 9,0	
Kõmsi	333	386	688	215	15	110	6,5 - 9,0	
Lihula	1290	650	570	450	8	48	6,5 - 9,0	
Lõpe	78	400	440	220	7	60	6,5 - 9,0	
Mõtsu	57	311	560	185	12	120	6,5 - 9,0	
Oidrema	120	460	540	220	11	87	6,5 - 9,0	
Tuudi	280	550	640	220	11	84	6,5 - 9,0	
Varbla	167	600	500	200	10	86	6,5 - 9,0	
Vatla	150	430	762	270	17	90	6,5 - 9,0	
Virtsu	850	510	1020	595	15	94	6,5 - 9,0	

Tabel 3.c Lääne-Nigula vallas ühiskanalisisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate piirväärtused

	Reoveepuhasti	IE	BHT	KHT	Hõljuvaine	Üldfosfor	Üldlämmastik	pH
1	Koluvere	500	400	800	300	14	65	6,5 - 9,0
2	Kullamaa	341	400	800	468	13	80	
3	Liivi	167	250	300	250	8	65	
4	Martna	170	450	900	525	5	90	
5	Rõude	100	480	950	560	16	85	
6	Üdruma	100	496	990	680	16	95	

Tabel 3.d Märjamaa vallas reoveepuhastites vastuvõetava reovee piirväärtused

Reoveepuhasti	IE-d	BHT	KHT	Hõljuvained	Üldfosfor	Üldlämmastik	pH
Kasti	180	423	846	538	19	92	6,5 - 9,0
Kivi-Vigala	272	400	705	330	11	83	6,5 - 9,0
Laukna	180	446	500	111	12	81	6,5 - 9,0
Märjamaa	4400	644	1100	535	14	113	6,5 - 9,0
Sipa	250	462	500	114	15,4	84	6,5 - 9,0
Teenuse	60	400	750	54	22	95	6,5 - 9,0
Valgu	300	520	435	160	6	38	6,5 - 9,0
Vana-Vigala	1000	633	900	162	21	90	6,5 - 9,0
Varbola	240	655	500	436	22	131	6,5 - 9,0

Konkurentsiameti otsusega määratav veeteenuse hind kehtib taotleja Rapla, Lääneranna, Lääne-Nigula ja Märjamaa valla klientidele, kelle ühiskanalisisatsiooni juhitava reo- ja sademevee kontsentratsioon ei ületa eelnevates tabelites 3.a, 3.b, 3.c ja 3.d kajastatud maksimaalsed reoainete sisaldust.

Konkurentsiamet koostas ettevõtja esitatud andmete ja täiendavate selgituste alusel tabeli (vt tabel 4) taotleja tegevuspiirkonda iseloomustavatest veeteenuse osutamisega seotud üldistest näitajatest aastatel 2023–2025 ja prognoosi regulatsiooniperioodiks.

Tabel 4. Üldiseloostus

Rida	Nimetus	Ühik	2023	2024	2025	2026
1	Ammutatud vee kogus	tuh m ³	315,9	320,8	308,7	305,9
2	Võetud joogivee müügi kogus	tuh m ³	258,1	258,0	249,7	248,0
3	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi kogus	tuh m ³	239,6	243,0	243,2	242,2
4	Võetud joogivee teenuse tarbijaid (lepingud)	tk	1 874	1 935	1 934	1 933
5	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbijaid (lepingud)	tk	1 574	1 620	1 621	1 630
6	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	124	125	125	125
7	sh rekonstrueeritud ja uued	km	108	109	110	110
8	<i>rek. torustike osakaal</i>	%	87,1	87,3	88,3	88,3
9	Ühiskanalisatsiooni torustike pikkus	km	126	126	125,4	125,4
10	sh rekonstrueeritud ja uued	km	108	108	109	109
11	<i>rek. torustike osakaal</i>	%	85,7	86,0	87,1	87,1
12	Puurkaevude arv	tk	39	39	39	39
13	Veetöötlusjaamade arv	tk	23	23	23	23
14	Reovee pumplade arv	tk	83	84	84	84
15	Reoveepuhastite arv	tk	29	29	29	29
16	Objekte kokku	tk	174	175	175	175

Vaadeldaval ajavahemikul (2023–2026) on taotleja ühisveevärgi torustiku pikkus kasvanud ~1 km võrra ning ühiskanalisatsiooni torustiku pikkus on 0,5 km võrra vähenenud seoses ümberehitustöödega. Tarbijate joogiveega varustamiseks kasutatakse regulatsiooniperioodil 39 puurkaevu ning 23 veetöötlusjaama. Reoveepuhasteid on 29 tükki ning reovee pumplaid 84 tükki.

Taotleja on pidevalt teinud investeeringuid ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks (vt täpsemaid andmeid otsuse lisas 1).

5. Müügi kogused ja veekadu

5.1. Müügi kogused

Müügi kogusele hinnangu andmine on oluline, kuna veeteenuse hind saadakse vastava veeteenuse lubatud müügitulu jagamisel müügi kogusega. Mida väiksem on müügi kogus, seda suuremaks kujuneb veeteenuse hind.

Kaalutlustes, kas ettevõtja esitatud ning veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevad müügi kogused on põhjendatud, tugineb Konkurentsiamet ÜVVKS § 50 lg-le 2, mille alusel võetakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna arvutamisel aluseks viimase kolme kalendriaasta aritmeetiline keskmine müügi kogus ning prognoositavad muutused tarbimises ning vajaduse korral tehakse müügi koguse leidmiseks analüüs. Lisaks tugineb Konkurentsiamet metoodika punktis 4 kirjeldatud hindamis põhimõtetele.

5.1.1. Võetud joogivee müügi kogus

Hinnataotluses prognoositud võetud joogivee müügi kogus

Taotleja on prognoosinud 2026. aasta võetud joogivee müügi koguseks 248,0 tuh m³.

Konkurentsiameti hinnang võetud joogivee müügikogusele

Konkurentsiamet koostas ettevõtja esitatud andmete alusel tabeli (vt tabel 5), kus on kajastatud taotleja võetud joogivee tarbijate arvud ja müügikogused aastatel 2023–2026.

Tabel 5. Võetud joogivee tarbijate arv ja müügikogus

Rida	Võetud joogivee müügikogus	Ühik	2023	2024	2025	2026
1	Võetud joogivee müügikogus	tuh m ³	258,1	258,0	249,7	248,0
2	<i>Muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	%	-	0,0	-3,2	-0,7
3	Joogivee teenuse abonendid	tk	1 874	1 935	1934	1933
4	<i>Muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	tk	-	61	-1	-1
5	Müügikogus abonendi kohta	m ³ /tk	137,7	133,3	129,1	128,3
6	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	124	125	125	125
7	Rajatud liitumisvõimaluste arv	tk	0	0	0	0

Võetud joogivee teenuse abonentide arv oli 2023. aastal 1874 tükki ning kasvas 2025. aastaks 1934 tükkini. 2026. aastaks on prognoositud vähenemist 1 abonendi võrra ning abonentide koguarvuks kujuneb 1933 tükki. Uusi liitumisvõimalusi ei ole prognoositud rajada. Abonentide arvu vähenemist selgitab taotleja järgnevalt: „On tekkinud nn peatatud lepinguid, mis ei ole aktiivsed. Taotlusesse said ainult aktiivsed lepingud.“ **Konkurentsiamet peab põhjendatuks 2026. aasta joogivee teenuse abonentide arvu 1933 tükki.**

Võetud joogivee müügikogus oli 2023. aastal 258,1 tuhat m³ ning see on vähenenud 2025. aastaks 249,7 tuhat m³-ni. Taotleja hinnangul oli 2025. aasta madalam tarbimine võrreldes 2024. aastaga põhjustatud kas märjast suvest või tarbimisharjumuste muutusest. Regulatsiooniperioodiks on taotleja prognoosinud võetud joogivee müügikoguseks 248,0 tuhat m³ ehk 0,7% madalamale tasemele võrreldes eelneva aasta näitajaga (vt tabel 5 veerg 2026 read 1 ja 2). Ettevõtja selgitusel on 2026. aasta esimese kvartali põhjal joogivee tarbimine sarnane eelmise aastaga ning müügikoguse kasvu ei ole täheldatud.

Ühe abonendi keskmine müügikogus oli 2023. aastal 137,7 m³/tk ja vähenes 2025. aastal tasemele 129,1 m³/tk. Regulatsiooniperioodiks prognoositud andmetel kujuneb ühe abonendi keskmiseks müügikoguseks 128,3 m³/tk ehk 0,6% madalamale tasemele võrreldes eelmise aasta näitajaga. Taotleja on selgitanud keskmise müügikoguse langust elanike arvu vähenemisega¹⁸. Statistikaameti prognooside järgi on elanike arv Läänemaal ja Raplamaal lähitulevikus (aastani 2030) pidevas languses keskmiselt 0,6% aastas¹⁹. Kuna taotleja tegevuspiirkonnas on elanike arv vaadeldaval perioodil vähenenud ja trend jätkub ka tulevikus, siis **peab Konkurentsiamet põhjendatuks taotleja võetud joogivee teenuse abonendi keskmist tarbimist 128,3 m³/tk.**

Põhjendatuks peetud võetud joogivee abonentide arvu 1933 tükki ja abonendi keskmise tarbimise 128,3 m³/tk alusel kujuneb 2026. aasta põhjendatud võetud joogivee müügikoguseks 248,0 tuhat m³ ($1933 \times 128,3 / 1000 = 248,0$).

¹⁸ <https://www.elvl.ee/elanike-arv> andmetel on 01.01.2026 võrreldes 01.01.2024 Lääne-Nigula vallas 4 inimest rohkem, Lääneranna vallas 144 inimest vähem, Märjamaa vallas 170 inimest vähem ning Rapla vallas 106 inimest vähem.

¹⁹ Statistikaameti aruanne RV084

5.1.2. Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogus

Hinnataotluses prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogus

Taotleja on prognoosinud 2026. aasta reovee ärajuhtimise ja puhastamise (edaspidi ka reoveeteenuse) müügikoguseks 242,2 tuh m³.

Konkurentsiameti hinnang reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogusele

Konkurentsiamet koostas ettevõtja esitatud andmete alusel tabeli (vt tabel 6), kus on kajastatud taotleja reoveeteenuse tarbijate arvud ja müügikogused aastatel 2023–2026.

Tabel 6. Reoveeteenuse tarbijate arv ja müügikogus

Rida	Reoveeteenuse müügikogus	Ühik	2023	2024	2025	2026
1	Reoveeteenuse müügikogus	tuh m ³	239,6	243,0	243,2	242,2
2	<i>Muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	%	-	1,4	0,1	-0,4
3	Reovee teenuse abonendid kokku	tk	1 574	1 620	1 621	1 630
4	<i>Muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	tk	-	46	1	9
5	Müügikogus abonendi kohta	m ³ /tk	152,2	150,0	150,0	148,6
6	Ühiskanalisatsiooni torustiku pikkus	km	126	126	125	125
7	Rajatud liitumisvõimaluste arv	tk	0	0	0	0

Reoveeteenuse müügikogus kasvas aastatel 2023–2025 239,6 tuh m³-lt 243,2 tuh m³-le ning abonentide arv kasvas 1574-lt 1621-le. Regulatsiooniperioodi reoveeteenuse müügikoguseks on taotleja prognoosinud 242,2 tuh m³ ehk müügikoguse vähenemist 0,4% võrra 2025. aastaga võrreldes (vt tabel 6 veerg 2026 read 1 ja 2). Reovee müügikoguse vähenemist (abonentide arvu kasvu juures) on taotleja selgitanud järgnevalt: „*Abonentide arv näitab liitumispunktide olemasolu, ega sõltu elanike arvust ja tarbimisest. Siiani esineb liitumispunkte, kus ühiskanalisatsioon on loodud, kuid inimesed kasutavad endiselt lokaalseid mahuteid, kuna puuduvad materiaalsed võimalused kinnistuseseks ehitustöödeks, et ühiskanalisatsioon kasutusele võtta.*“

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise abonentide oli 2023. aastal 1547 tükki. Aastatel 2024–2025 lisandus kokku 47 uut abonentide koguarvuks kujunes 1621 tükki (vt tabel 6 rida 3 ja 4). 2026. aastaks on prognoositud 9 uue abonendi lisandumist ning abonentide koguarvuks kujuneb 1630 tükki. Uusi liitumisvõimalusi ei ole viimastel aastatel rajatud, seega võetakse kasutusele eelnevatel aastatel rajatud liitumisvõimalusi. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks 2026. aasta reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse abonentide arvu 1630 tükki.**

Ühe abonendi keskmiseks müügikoguseks oli 2023. aastal 152,2 m³/tk, mis 2025. aastaks vähenes tasemele 150,0 m³/tk (vt tabel 6 rida 5). Regulatsiooniperioodiks prognoositud andmetel kujuneb ühe abonendi keskmiseks müügikoguseks 148,6 m³/tk ehk 1,0% võrra madalamale tasemele võrreldes eelmise aasta näitajaga. Taotleja on selgitanud keskmise müügikoguse langust elanike arvu vähenemisega²⁰. Statistikaameti prognooside järgi on elanike arv Läänemaal ja Raplamaal lähitulevikus (aastani 2030) pidevas languses keskmiselt 0,6% aastas²¹.

²⁰ <https://www.elvl.ee/elanike-arv> andmetel on 01.01.2026 võrreldes 01.01.2024 Lääne-Nigula vallas 4 inimest rohkem, Lääneranna vallas 144 inimest vähem, Märjamaa vallas 170 inimest vähem ning Rapla vallas 106 inimest vähem.

²¹ Statistikaameti aruanne RV084

Kuna taotleja tegevuspiirkonnas on elanike arv vaadeldaval perioodil vähenenud ja trend jätkub ka tulevikus, siis **peab Konkurentsiamet põhjendatuks taotleja reoveeteenuse abonendi keskmist tarbimist 148,6 m³/tk.**

Põhjendatuks peetud reovee ärajuhtimise ja puhastamise abonentide arvu 1630 tükki ja abonendi keskmise tarbimise 148,6 m³/tk alusel kujuneb 2026. aasta põhjendatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikoguseks 242,2 tuh m³ ($1630 \times 148,6 / 1000 = 242,2$).

5.2. Omatarbevesi ja veekadu

Veekadu iseloomustab muuhulgas ka veetorustiku tehnilist seisundit. Sellesse kategooriasse kuuluvad veelekked ja veemõõdtjate ebatäpsusest tulenevad vahed. Olulise tähtsusega veekao tekkimisel on ehitatud torustiku vanus, ehituskvaliteet ja materjal.

Omatarbevee hulka loeb Konkurentsiamet võetud joogivee kogust, mida kasutatakse vee-ettevõtja kaasnevate hooldustööde läbiviimisel, samuti plaanilisi ja mitteplaanilisi veevõtte ühisveevärgist, mis on mõõdetavad ja mida ei arvata veekao hulka. Omatarbevee kogust ei arvestata müüdud vee koguse hulka.

Veekaole hinnangu andmine on oluline, sest see mõjutab:

- 1) elektrienergia kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem kulub elektrienergiat vee pumpamiseks ja joogivee puhastamiseks);
- 2) kemikaalide kulu (mida väiksem on veekadu, seda väiksem on kemikaalide kulu, juhul kui vee töötlemisel kemikaale kasutatakse);
- 3) keskkonnatasude kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu).

Hinnataotluses prognoositud omatarbevesi ja veekadu

Taotleja on prognoosinud regulatsiooniperioodi omatarbevee koguseks 33,5 tuh m³ ning veekaoks 24,4 tuh m³, mis moodustab 8,9% ammutatud veest ilma omatarbeveeta.

Konkurentsiameti hinnang omatarbeveele ja veekaole

Ülevaate saamiseks omatarbevee ja veekadude muutuse kohta ajas, koostas Konkurentsiamet ettevõtja esitatud andmete alusel järgneva tabeli (vt tabel 7).

Tabel 7. Omatarbevesi ja veekadu

Rida	Omatarbevesi ja veekadu	Ühik	2023	2024	2025	2026
1	Ammutatud vee kogus	tuh m ³	315,9	320,8	308,7	305,9
2	Omatarbevesi	tuh m ³	34,7	31,7	32,1	33,5
3	Omatarbevee osakaal ammutatud veest (rida 2 jagatud rida 1-ga)	%	11,0	9,9	10,2	10,8
4	Ammutatud vesi ilma omatarbeveeta	tuh m ³	281,3	289,1	276,7	272,4
5	Võetud joogivee müügikogus	tuh m ³	258,1	258,0	249,7	248,0
6	Veekadu (rida 1 – rida 2 – rida 5)	tuh m ³	23,2	31,1	27,0	24,4
7	Veekao osakaal ammutatud veest ilma omatarbeveeta (rida 6 / rida 4 × 100)	%	8,3	10,8	9,8	8,9

Kuna veekao hulka ei arvestata omatarbevett, siis annab Konkurentsiamet eraldi hinnangu prognoositud omatarbevee kogusele.

Omatarbevee kogus: taotleja kasutab omatarbevett peamiselt veepuhastusseadmete läbipesuks. Tabelist (vt tabel 7 rida 2) nähtub, et taotleja omatarbevee kogus oli aastatel 2023–2025 vahemikus 31,7 tuh m³ kuni 34,7 tuh m³. Taotleja prognoosib 2026. aastaks omatarbevee koguseks 33,5 tuh m³ ning osakaaluks ammutatud veest 10,8%, mis on mõnevõrra kõrgem eelmise aasta osakaalust 10,2% (vt tabel 7 rida 2 ja 3). Taotleja on selgitanud omatarbevee kasvu tehnoloogia uuendamisega Vana-Vigala ja Vatla asula veetöötlusjaamades. Vatlas käivitus pöördosmoosi seade ning Vana-Vigalas väävelvesiniku ärastamise seade. Lisaks teostatakse rohkem reoveepumplate pesu (hooldustööd).

Võttes arvesse taotleja selgitusi omatarbevee kasvu kohta, **peab Konkurentsiamet põhjendatuks regulatsiooniperioodiks prognoositud omatarbevee kogust 33,5 tuh m³.**

Veekadu: taotleja esitatud andmete kohaselt oli veekadu aastatel 2023–2025 vahemikus 8,3%–10,8% (vt tabel 7 rida 7). 2026. aastaks on taotleja prognoosinud veekao tasemele 8,9% ammutatud veest ilma omatarbeveeta ehk veekao koguseks 24,4 tuh m³ (vt tabel 7 read 6 ja 7).

Kuna taotleja on prognoosinud veekao koguse ja osakaalu eelneva aastaga võrreldes madalamale tasemele, **siis loeb Konkurentsiamet põhjendatuks taotleja prognoositud veekao 8,9% ammutatud veest ilma omatarbeveeta ehk veekao koguse 24,4 tuh m³.**

6. Veeteenuse hinda arvatavad tegevuskulud

Veeteenuse hindade arvutamise aluseks on lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil, mille moodustavad veeteenuse tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus (ÜVVKS § 50 lg 1 ja sellega kooskõlas olev metoodika). Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda arvatavad kulud peavad olema põhjendatud, lähtuma tõhususest ning võimaldama vee-ettevõtjal täita seaduses sätestatud ülesandeid (ÜVVKS § 52 lg 1).

Veeteenuse hinda ei arvata järgmisi kulusid (ÜVVKS § 52 lg 3):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenusega mitteseotud kulud;
- 4) õigusaktide alusel ettevõtjale määratud trahvid ning muud rahalised kohustused, mis on tingitud ettevõtja kohustuse rikkumisest;
- 5) finantskulud;
- 6) dividendide tulumaksu kulu;
- 7) muud kulud, mis ei ole vajalikud ettevõtjale seadusega pandud kohustuste täitmiseks.

Metoodika alusel jagunevad kulud järgmiselt:

- 1) muutuvkulud - kulud, mis sõltuvad olulisel määral müügikoguse muutumisest. Muutuvkulude kujunemisel on aluseks mõõdetavad kogused, saasteainete kogused ja elektrienergia tarbimisandmed. Muutuvkulud võivad sisaldada mittekontrollitavatel tasudel põhinevaid kulusid, millest Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu vee erikasutusõiguse tasule, saastetasule ja elektri kulule.
- 2) muud tegevuskulud - kulud, mis ei sisalda muutuv- ja finantskulusid ning põhivara kulumit. Muud tegevuskulud on valdavalt kulud, mida ettevõtja saab mõjutada efektiivsema majandustegevuse kaudu. Muud tegevuskulud võivad sisaldada mittekontrollitaval tasul/ tasumääral põhinevaid kulusid (nt maamaks, riigilõivud, raskeveokimaks jm) (metoodika p 6.2).

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu hinnataotluses esitatud tegevuskulude kohta.

6.1. Muutuvkulud

Metoodika punkti 5 järgi sõltuvad muutuvkulud olulisel määral müügikoguse muutumisest (näiteks vee erikasutusõiguse tasu, saastetasu, teiselt vee-ettevõtjalt ostetud veeteenuse kulu, elektri kulu jms). Nimetatud muutuvkulude kujunemisel on aluseks mõõdetavad kogused (ammutatud vee kogus, puhastatud reovee kogus, ostetud joogivee ja/või reoveeteenuse kogus kuupmeetrites; vt metoodika näide 3 ja 4), saasteainete kogused (tonnides, vt metoodika näide 12 ja 13) ja elektrienergia tarbimisandmed (nt elektrienergia kogused (kWh-des, kW-des, amprites vm; vt metoodika näide 14), mille detailsem ülevaade ja kirjeldus on toodud metoodika punktides 5.1–5.4. Eelnev muutuvkulude loetelu ei ole kinnine. Konkreetse vee-ettevõtja spetsiifilistest vajadustest ja vastavatest näitajatest lähtudes võidakse muutuvkuludena käsitleda ka muid olulisel määral müügikogusest sõltuvaid ja kogukuludes olulise mõjuga kulusid (nt kemikaalide kulu, mudatöötluse/-äraveo kulu vms).

Muutuvkulud võivad sisaldada mittekontrollitavatel tasudel põhinevaid kulusid.

Metoodika punkti 1.9 järgi on mittekontrollitavatel hindadel/tasumääradel põhinevad kulud need, mis ei ole mõjutatavad ettevõtja majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad ettevõtja-välistest teguritest (eelkõige seadusandlusest). Näiteks on ettevõtja jaoks mittekontrollitav järgnev (metoodika punkt 1.9):

- 1) administratiivselt reguleeritavate teenuste hinnad: ostetava elektri või gaasi võrguteenuse tasud;
- 2) teisele vee-ettevõtjale makstavad ÜVVKS § 48 lg-s 1 nimetatud tasud vastavalt Konkurentsiameti hinnaotsusele;
- 3) vee erikasutusõiguse tasumäärad;
- 4) keskkonda heidetavate saasteainete tasumäärad;
- 5) riigilõiv;
- 6) maamaks;
- 7) tasu riiklikult kehtestatud infrastruktuuri talumise kohustuse täitmise eest jms.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda arvatavad kulud peavad olema põhjendatud, lähtuma tõhususest ning võimaldama vee-ettevõtjal täita seaduses sätestatud ülesandeid (ÜVVKS § 52 lg 1).

Taotlejal on muutuvkuludeks vee erikasutusõiguse tasu, saastetasu ja elektri kulu.

Muutuvkulude põhjendatuse hindamiseks on Konkurentsiamet vee-ettevõtjatele välja töötanud küsimustiku töölehed „Algandmed“, „Keskkonnatasud“, Elekter“ ja „Kasumiaruanne“.

Hinnataotluses prognoositud muutuvkulud

Taotleja on hinnataotluses prognoosinud veeteenuse hinda arvatavaks vee erikasutusõiguse tasuks 25,70 tuh €, saastetasuks 12,44 tuh € ning elektri kuluks 182,26 tuh € ehk muutuvkuludeks kokku 220,40 tuh €.

Konkurentsiameti hinnang muutuvkuludele

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu taotleja veeteenuse hinda arvatavatele muutuvkuludele kulukomponentide lõikes.

6.1.1. Vee erikasutusõiguse tasu

Vee erikasutusõiguse tasu makstakse õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihi vett erikasutuse korras keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 10 lg 1 alusel. Vee erikasutusõiguse tasu kujuneb prognoositud ammutatud vee kogusele vee erikasutusõiguse tasumäärade rakendamisel²².

Vee erikasutusõiguse tasumäärad võetakse täielikult arvesse vee erikasutusõiguse tasu arvutamisel, küll aga peab ettevõtja põhjendama vee erikasutusõiguse tasumääradega maksustatavaid vee koguseid (metoodika punkt 5.2).

Taotleja hinnataotluses prognoositud vee erikasutusõiguse tasu

Hinnataotluses prognoosib taotleja regulatsiooniperioodi vee erikasutusõiguse tasuks veeteenuse hinnas 25,70 tuh €.

Konkurentsiameti hinnang vee erikasutusõiguse tasule

Keskkonnalubade nr L.VV/324457, L.VV/325482, L.VV/326131, L.VV/326132, L.VV/327252, L.VV/327423, L.VV/327661, L.VV/328260, L.VV/331283 ja L.VV/332120 kohaselt on taotlejal õigus ammutada vett siluri, silur-ordoviitsiumi ja kambrium-vendi põhjaveekihtidest maksimaalselt 753 700 m³ aastas. Reaalne põhjavee ammutamine toimub taotluse põhjal devoni-ordoviitsiumi põhjaveekihi ning ülejäänud põhjaveekihi on reservis. Hinnataotluses prognoosib taotleja ammutatava vee koguseks regulatsiooniperioodil 305,9 tuh m³.

Ammutatud vee kogus on otseselt arvutatav võetud joogivee müügi kogusest, omatarbevee kogusest ja veekaost ehk ammutatud vee kogus = võetud joogivee müügi kogus + omatarbevee kogus + veekadu .

Konkurentsiamet luges otsuse p-s 5.1.1 põhjendatuks võetud joogivee müügi koguse 248,0 tuh m³, otsuse p-s 5.2 omatarbevee koguse 33,5 tuh m³ ja veekao koguse 24,4 tuh m³. **Seega kujuneb taotleja poolt regulatsiooniperioodil ammutatava vee koguseks 305,9 tuh m³: võetud joogivee müügi kogus 248,0 tuh m³ + omatarbevee kogus 33,5 tuh m³ + veekao kogus 24,4 tuh m³ (248,0 + 33,5 + 24,4 = 305,9; vt ka tabel 8 rida 1).**

Kogu ammutatud vee kogus on varasematel aastatel jagunenud vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud ja maksustamata veeks²³. Vastavatest vee kogustest ja osakaaludest annab ülevaate järgnev tabel (vt tabel 8).

Tabel 8. Ammutatud vee jagunemine

rida	Nimetus	Ühik	2023	2024	2025	2026
1	Ammutatud vee kogus	tuh m ³	315,9	320,8	308,7	305,9
2	Ammutatud vee koguse muutus	%	-	1,5	-3,8	-0,9

²² KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014. a määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihi“

²³ Veeseaduse § 187 p 2 järgi on veeluba (keskkonnaluba) kohustuslik, kui võetakse põhjavett rohkem kui 150 kuupmeetrit kuus või rohkem kui 10 kuupmeetrit ööpäevas. KeTS § 5 lg 3 sätestab, et keskkonnatasu maksmise kohustus ei laiene isikule, kelle keskkonnakasutuse ulatus ei nõua keskkonnaloa olemasolu. Selliste suurkaevudega ammutatavad veekogused jäävad alla veeloa kohustuse piirmäära, mistõttu ei pea neil olema veeluba ning ammutatud vee eest ei pea maksma vee erikasutusõiguse tasu.

rida	Nimetus	Ühik	2023	2024	2025	2026
3	Erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee kogus	tuh m ³	2,3	2,3	2,4	2,4
4	<i>Maksustamata vee koguse muutus</i>	%	-	0,0	4,3	-3,3
5	Erikasutusõiguse tasuga maksustatud vee kogus	tuh m ³	313,6	318,5	306,3	303,5
6	<i>Maksustamata vee osakaal ammutatud veest</i>	%	0,7	0,7	0,8	0,8
7	<i>Maksustatud vee osakaal ammutatud veest</i>	%	99,3	99,3	99,2	99,2

Vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee kogus muutus aastatel 2023–2025 vahemikus 2,3–2,4 tuh m³ (vt tabel 8 rida 3) ja moodustas kogu ammutatud veest 0,7–0,8% (vt tabel 8 rida 6). Maksustamata vett ammutatakse Rõude külas. Regulaatsiooniperioodiks prognoosib taotleja maksustamata vee ammutamise koguse sarnasele tasemele eelnevate aastatega.

Vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud vee kogus on ammutatud devoni-ordoviitsiumi põhjaveekihist, seda ka eelnevatel aastatel. Maksustatud vee osakaal ammutatud veest on vaadeldaval ajal püsinud tasemel 99,2–99,3% ja jääb selliseks ka 2026. aastal.

Eeltoodust lähtudes peab Konkurentsiamet põhjendatuks vee erikasutusõiguse tasu arvutamist devoni-ordoviitsiumi põhjaveekihist ammutatava vee kogust 303,5 tuh m³.

Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ §-s 1 osundatud lisa kohaselt on 2026. aastal vee erikasutusõiguse tasumäär vee ammutamisel **devoni-ordoviitsiumi põhjaveekihist 84,68 €/tuh m³, mis vastab taotleja poolt hinnataotluses rakendatud vee erikasutusõiguse tasumäärale.**

Võttes aluseks käesolevas punktis põhjendatuks loetud ammutatava vee koguse ning vee erikasutusõiguse tasumäära kujuneb regulaatsiooniperioodi vee erikasutusõiguse eest makstav summa järgnevalt: **303,5 tuh m³ × 84,68 €/tuh m³ = 25 700,38 € (ehk 25,70 tuh €), mis on põhjendatud arvata taotleja veeteenuse hinda (ÜVVKS § 50 lg 1 p 1 ja 2 alusel).**

6.1.2. Saastetasu

Vee-ettevõtja peab tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu (ÜVVKS § 46). Veeseaduse (VeeS) järgi on reovee puhastamine vee-ettevõtja kohustus. VeeS § 187 järgi on vee-ettevõtja kohustatud soetama endale veeloa ja KeTS §-de 3, 5, 17, 20 ja 24 põhjal maksma veekogu reostamisel keskkonnatasuna saastetasu. KeTS § 14 lg 1 põhjal rakendatakse saastetasu, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid. Keskkonnatasude rakendamise eesmärk on KeTS § 4 lg 1 järgi vältida või vähendada saasteainete keskkonda heitmisega võimalikku kahju.

Seaduses sätestatud saastetasude määrad arvatakse täielikult veeteenuse hinda, küll aga peab ettevõtja põhjendama saastekoguseid (metoodika punkt 5.3). Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda ei arvata seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja muid rahalisi kohustusi, mis on tingitud ettevõtja kohustuse rikkumisest, sh piirmäärasid ületavate saastekoguste eest makstud saastetasu (metoodika punktid 3.1.6 ja 5.3).

Veeteenuse hinda arvatava saastetasu põhjendatuse analüüsimiseks on Konkurentsiamet HMS § 5 lg 1 alusel (Konkurentsiametil on õigus määrata kaalutlusõiguse alusel menetlustoimingu vorm) välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormi ehk küsimustiku Exceli tabelite kujul. Nimetatud küsimustiku leheküljel „Keskkonnatasud“ sisaldub tabel, mida vee-ettevõtja on kohustatud täitma ning mis on ettevõtjapoolseks põhjenduseks saastetasude kohta

veeteenuse hinnas. „Keskkonnatasud“ on välja töötatud võttes aluseks vee-ettevõtjate regulaarselt riigile esitatavaid saastetasu kohta käivaid vorme.

Hinnataotluses prognoositud veeteenuse saastetasu

Hinnataotluses prognoosib taotleja regulatsiooniperioodi saastetasu kogusummaks 12,77 tuh €, millest ettevõtja on eristanud purgimisele 0,33 tuh € ning veeteenuse hinda arvab 12,44 tuh €.

Konkurentsiameti hinnang saastetasule

Saastetasu kujuneb saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja KeTS § 20 lg 5 nimetatud saastetasumäärade vähendamist kajastava ehk nn efektiivsuse koefitsiendi korrutisena. Kuna taotleja veeteenuse hinda arvatav saastetasu summa moodustab otsusega põhjendatuks peetavast veeteenuse lubatud müügitulust (ilma järelevalvetasuta) 1,1% ($12,44 / 1136,36 \times 100 = 1,1$), siis ei analüüsi Konkurentsiamet kõiki saastetasu arvutamise aluseks olevaid komponente detailselt²⁴, vaid annab hinnangu prognoositud tasu summale.

Taotleja kasutab reovee puhastamiseks 29 reoveepuhastit. Esitatud andmetel esines 2024. aastal üle loa saastekoguseid, kuid 2026. aastaks on ettevõtja prognoosinud puhastite nõuetekohast töötamist.

Ülevaade ettevõtja tasutud saastetasu summadest aastatel 2023–2025 ja prognoosist regulatsiooniperioodiks on esitatud järgnevas tabelis (vt tabel 9).

Tabel 9. Saastetasu

Rida	Saastetasu	Ühik	2023	2024	2025	2026
1	Kogu makstud saastetasu	tuh €	9,90	10,21	10,60	12,77
2	sh ülenormatiivse saaste tasu	tuh €	0,0	0,58	0,0	0,0
3	sh loa piires makstud saastetasu	tuh €	9,90	9,63	10,60	12,77
4	Purgimisteenuse saastetasu	tuh €	0,23	0,25	0,26	0,33
5	Veeteenuse hinda arvestatud saastetasu	tuh €	9,67	9,38	10,33	12,44
6	Reoveeteenuse müügitogus	tuh m ³	239,6	243,0	243,2	242,2
7	Veeteenuse saastetasu erikulu reovee müügitoguse kohta (rida 5/ rida 6)	€/m ³	0,04	0,04	0,04	0,05

Tabelist 9 nähtub, et saastetasu oli 2023. aastal 9,90 tuh €, 2024. aastal 10,21 tuh € ning 2025. aastal 10,60 tuh € (vt tabel 9, rida 1, veerud 2023–2025). Regulatsiooniperioodiks on taotleja prognoosinud veevaldkonna saastetasuks 12,77 tuh € (vt tabel 9, rida 1, veerg 2026), millest 0,33 tuh € on eristatud purgimisele ning veeteenuse hinnas arvestab 12,44 tuh €.

Saastetasu erikuluks (saastetasu summa jagatud reoveeteenuse müügitogusega) kujuneb 2026. aastal 0,05 €/m³, mis on mõnevõrra kõrgem eelnevate aastate erikulust 0,04 €/m³ (vt tabel 9 rida 7). Saastetasu ja ka erikulu suurenemise põhjuseks on alates 01.01.2026 kehtima hakanud kõrgemad saastetasumäärad.

Konkurentsiamet, olles kontrollinud taotleja saastetasu kujunemist, peab ÜVVKS § 50 lg 1 p 1 ja 2 alusel põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda saastetasu summas 12,44 tuh €.

²⁴ Menetlusökonoomika kaalutluste tõttu ei vii Konkurentsiamet läbi saastetasude kujunemise süvaanalüüsi, kuna saastetasu osakaal kogukuludest on niivõrd väike, et omab väheolulist mõju veeteenuse hinnale.

6.1.3. Elektri kulu

Hinnataotluses prognoositud veeteenuse elektri kulu

Hinnataotluses prognoosib taotleja regulatsiooniperioodil veevaldkonnas tarbitavaks elektrienergia koguseks 1147,8 MWh ja elektri kuluks 182,82 tuh €. Taotleja on eristanud puhgimisteenusele kulunud elektri kulu 0,56 tuh € ning veeteenuse hinda arvatavaks elektri kuluks on 182,26 tuh € (sh 73,74 tuh € võetud joogivee teenuse kulu ja 108,53 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse kulu).

Konkurentsiameti hinnang elektri kulule

Elektri kulu kujuneb elektrikoguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna ning lisanduvate tasude summaga, mistõttu annab Konkurentsiamet järgnevalt kõikidele eelnimetatud elektri kulu arvutamise aluseks olevatele komponentidele hinnangu eraldi.

Elektrienergia kogus

Taotleja kasutab veevaldkonnas elektrienergiat joogivee pumpamiseks ja puhastamiseks ning reovee ärajuhtimiseks ja puhastamiseks ning kontoriruumides. Ostetava elektrienergia kogust vähendavad 2021. aastal Lõpe ja Märjamaa (Sõtke) reoveepuhastil kasutusele võetud päikesejaamad.

Konkurentsiamet koostas taotleja esitatud andmete alusel tabeli (vt tabel 10) veevaldkonna tarbeks ostetud elektrienergia koguste ja kulu kohta.

Tabel 10. Veevaldkonna elektrienergia ostmise ja kulu

Rida	Elektri ostukogus ja kulu	Ühik	2023	2024	2025	2026
1	Ostetud elektrienergia kogus	MWh	1198,5	1175,4	1167,9	1147,8
2	<i>muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	%	-	-1,9	-0,6	-1,7
3	Ammutatud vee kogus, reoveeteenuse müügikogus koos puhgimise kogusega	tuh m ³	561,4	570,7	558,4	554,6
4	<i>muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	%	-	1,7	-2,1	-0,7
5	Elektritarbimise erikulu (rida 1 / rida 3)	kWh/m ³	2,13	2,06	2,09	2,07
6	Elektri kulu	tuh €	392,6	176,1	176,9	182,8
7	Elektri keskmine hind	€/kWh	0,3275	0,1498	0,1515	0,1593
8	Veemajandusobjektide arv kokku	tk	174	175	175	175

Tabeli (vt tabel 10) andmete kohaselt oli veevaldkonnas (sh puhgimine) ostetud elektrienergia kogus 2023. aastal 1198,5 MWh ja vähenes 2025. aastaks 1167,9 MWh-ni (vt tabel 10 rida 1 veerud 2023–2025). Regulatsiooniperioodiks on taotleja prognoosinud veevaldkonnas ostetava elektrienergia koguseks 1147,8 MWh ehk 1,7% väiksemaks võrreldes 2025. aastaga.

Kuna veevaldkonnas tarbitav/ostetav elektrienergia kogus sõltub käideldava vee kogusest, siis hinnangu andmiseks veeteenuse elektrienergia kogusele, arvutas Konkurentsiamet elektrienergia erikulu (elektrienergia kogus jagatud ammutatud vee koguse, reoveeteenuse müügikoguse ja puhgimise koguse summaga; vt tabel 10 rida 5). Taotleja tegevuspiirkonnas oli elektrienergia erikulu aastatel 2023–2025 tasemel 2,06–2,13 kWh/m³ (vt tabel 10 rida 5 veerud 2023–2025). Regulatsiooniperioodiks prognoosib taotleja elektrienergia erikuluks 2,07 kWh/m³, mis jääb

eelnevate aastate erikulu vahemikku. Seetõttu peab Konkurentsiamet põhjendatuks veevaldkonna elektrienergia erikulu 2,07 kWh/m³.

Lähtudes Konkurentsiameti punktis 5.1.2 põhjendatuks loetud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi kogusest 242,2 tuh m³ (koos pargimise kogusega 248,7 tuh m³), punktis 6.1.1 põhjendatuks loetud ammutatud vee kogusest 305,9 tuh m³ ning käesolevas punktis põhjendatuks loetud elektrienergia erikulust 2,07 kWh/m³, kujuneb põhjendatud veevaldkonnas ostetavaks elektrienergia koguseks 1147,8 MWh $[(248,7 + 305,9) \times 2,07 = 1147,8^{25}]$.

Elektrienergia hind

Esitatud Hinnataotluses on taotleja prognoosinud regulatsiooniperioodi elektrienergia hinnaks 8,715 senti/kWh.

Taotleja ostab elektrienergiat AS-iga Alexela sõlmitud elektrienergia hankelingu nr 2 alusel ajavahemikul 01.07.2025–30.06.2028 fikseeritud hinnaga 87,15 €/MWh. Elektrienergia ostuleping on sõlmitud riigihanke „Eesti Vee-ettevõtete Liidu liikmete elektrienergia 2025–2028” (viitenumber 285024) tulemusel raamlepingu alusel ning lähtudes hanke alusdokumentidest ja AS Alexela poolt minikonkursi nr 2 käigus esitatud pakkumusest.

Fikseeritud hinnaga sõlmitud elektrienergia tarnelepingu hinna põhjendatuse kontrollimiseks, võrdles Konkurentsiamet lepingulist elektrienergia hinda Nord Pool elektribörsi Eesti hinnapiirkonna elektrienergia keskmiste hindadega lepingu sõlmimisele eelnenud 12 kuul (juuni 2024 kuni mai 2025), mis olid järgmised (vt tabel 11).

Tabel 11. Elektrienergia keskmised börsihinnad

Rida	Nord Pool Eesti hinnapiirkonna elektrienergia keskmised hinnad	€/MWh
1	2024 - Juuni	91,64
2	2024 - Juuli	97,97
3	202 - August	106,95
4	202 - September	84,15
5	2024 - Oktoober	91,37
6	2024 - November	82,56
7	2024 - Detsember	84,28
8	2025 - Jaanuar	92,02
9	2025 - Veebruar	151,85
10	2025 - Märts	90,20
11	2025 - Aprill	73,25
12	2025 - Mai	67,63
13	2024 juuni – 2025 mai keskmine hind	92,82

Alates 2023. aastast on elektrienergia börsihinnad mõnevõrra stabiliseerunud, võrreldes 2022. aasta elektrienergia hindadega. Ajavahemikul juuni 2024 kuni mai 2025 muutus börsihind

²⁵ Ametile on teada veekoguste ja erikulu andmed käesolevas otsuses näidatust suurema täpsusega (kajastatud Exceli tabelites). Arvutuste tegemisel lähtub amet Exceli tabelis kajastatud täpsematest andmetest.

vahemikus 67,63–151,85 €/MWh ja perioodi keskmine oli 92,82 €/MWh. Börsihinnaga pakettides lisandub börsihinnale marginaal.

Taotleja poolt AS-iga Alexela sõlmitud lepinguline hind 87,15 €/MWh on madalam lepingu sõlmimisele eelnenud 12 kuu keskmisest börsihinnast, mistõttu peab Konkurentsiamet fikseeritud hinnaga elektrienergia ostulepingut mõistlikuks.

Eeltoodust lähtudes peab Konkurentsiamet põhjendatuks regulatsiooniperioodi elektrienergia kulu arvutamisel elektrienergia hinda 87,15 €/MWh ehk 8,715 senti/kWh.

Võrguteenuse hind²⁶

Taotleja ostab elektri võrguteenust jaotusvõrgu ettevõtjalt Elektrilevi OÜ pakettidega Vörk 1, Vörk 2, Vörk 4 ja VMA2 Konkurentsiameti 02.03.2026. a otsusega nr 7-3/2026-028 kooskõlastatud hindadega ning Imatra Elekter AS-ilt pakettidega Partner 12/12, Partner 12/12 Pluss ning Partner 24 Konkurentsiameti 18.10.2024. a otsusega nr 7-3/2024-055 kooskõlastatud hindadega.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks veevaldkonna elektrikulu arvutamisel Elektrilevi OÜ ja AS Imatra Elekter hinnapakettidele vastavate ja Konkurentsiameti otsustega kooskõlastatud võrguteenuse tasude (s.h reaktiivenergia tasu) alusel kujunenud kaalutud keskmist võrguteenuse tasu 5,032 senti/kWh.

Elektriaktsiis, taastuenergia ja varustuskindluse tasu ning tasakaalustamisvõimsuse kulu²⁷

Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lg 12 alusel lisandub elektrienergia hinnale elektriaktsiis **0,21 senti/kWh** ning elektrituruseaduse § 59² lg 1 alusel taastuenergia tasu **0,84 senti/kWh²⁸**, ELTS § 42⁷ lõikest 4 varustuskindluse tasu **0,758 senti/kWh²⁹** ning elektrituruseaduse § 53¹ lõikest 3 tasakaalustamisvõimsuse kulu **0,373 senti/kWh³⁰**.

Elektri kulu kujunemine

Elektri kulu kokku kujuneb elektrienergia koguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna ja lisanduvate tasude summaga.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks veevaldkonna jaoks tarbitud elektri kaalutud keskmist hinda 15,928 senti/kWh (8,715 + 5,032 + 0,21 + 0,84 + 0,373 + 0,758 = 15,928).

Põhjendatuks loetud veevaldkonna elektrienergia koguse 1147,8 MWh ja kaalutud keskmise elektri hinna 15,928 senti/kWh alusel kujuneb **veevaldkonna elektri kuluks 182,82 tuh € (1147,8 × 15,928 / 100 = 182,82³¹).**

²⁶ Elektri hinnas sisalduv võrgutasu komponent on ettevõtja jaoks mittekontrollitaval tasul põhinev kulu (vt otsuse p 6.1)

²⁷ Elektri hinnas sisalduv aktsiisi, taastuenergia tasu, varustuskindluse tasu ja tasakaalustamisvõimsuse kulu komponent on ettevõtja jaoks mittekontrollitaval tasul põhinev kulu (vt otsuse p 6.1)

²⁸ <https://elering.ee/taastuenergia-tasu>

²⁹ [https://elering.ee/varustuskindluse-tasu#:~:text=2026.%20aasta%20alguses%20toimub%20v%C3%B6rguteenuse%20arvel,eurot%20kuus%20\(koos%20k%C3%A4ibemaksuga\)](https://elering.ee/varustuskindluse-tasu#:~:text=2026.%20aasta%20alguses%20toimub%20v%C3%B6rguteenuse%20arvel,eurot%20kuus%20(koos%20k%C3%A4ibemaksuga))

³⁰ <https://elering.ee/tasakaalustamisvoimsuse-kulu>

³¹ Ametile on teada elektrienergia koguste ja võrgutasude andmed käesolevas otsuses näidatust suurema täpsusega (kajastatud *Exceli* tabelites). Arvutuste tegemisel lähtub amet *Exceli* tabelis kajastatud täpsematest andmetest.

Kogu veevaldkonna elektri kulust on ettevõtja eristanud muu tegevusega seotud elektri kulu 0,56 tuh € ning soovib veeteenuse hinda arvata elektri kulu 182,26 tuh € ($182,82 - 0,56 = 182,26$). Arvestades võetud joogivee teenuse ja reoveeteenuse objektide elektritarbimist on veeteenuse elektri kulust 73,74 tuh € seotud võetud joogivee teenusega ning 108,53 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks arvata veeteenuse hinda elektri kulu 182,26 tuh €, kuna see on kujunenud põhjendatuks loetud elektrienergia koguse ja kaalutud keskmise elektrienergia hinna alusel ning eristatud on muu tegevusega seotud elektri kulu (ÜVVKS § 50 lg 1 p 1 ja 2 alusel). Veeteenuse elektri kulust on võetud joogivee teenusega seotud 73,74 tuh € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega seotud elektri kulu 108,53 tuh €.

6.2. Muud tegevuskulud

Veeteenuse hinda arvatavate muude tegevuskulude põhjendatuse hindamiseks ÜVVKS § 52 lg 1 ja ÜVVKS § 50 lg 1 p-de 1 ja 2 alusel, analüüsib Konkurentsiamet muid tegevuskulusid metoodika punkti 6 põhjal.

Muude tegevuskuludena defineerib Konkurentsiamet metoodika punkti 6.2 alusel kulusid, mis ei sisalda muutuv- ja finantskulusid ning põhivara kulumit ning valdavalt on need kulud, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu. Muud tegevuskulud võivad sisaldada mittekontrollitaval tasul/ tasumääral põhinevaid kulusid (nt maamaks, riigilõivud, raskeveokimaks jm).

Muude tegevuskulude hulka arvestatakse üldjuhul järgmised põhjendatud kulud (metoodika punkt 6.3):

- 1) ettevõtja tehtavad hooldus- ja remondikulud;
- 2) sisse ostetavate tööde ja teenuste kulud;
- 3) transpordikulud;
- 4) infotehnoloogia ja sidekulud;
- 5) tööjõukulud (koos maksudega);
- 6) muud kulud, mis tuleb taotluses loetleda ja põhjendada.

Põhjendatud tegevuskulude hindamisel lähtutakse järgmisest (ÜVVKS § 52 lg 2 ja metoodika p 6.4):

- 1) kulude dünaamika ajas ja selle võrdlus tarbijahinnaindeksi³² (THI) dünaamikaga;
- 2) kulukomponentide põhjendatuse analüüs, sealhulgas eksperdi hinnangud;
- 3) vee-ettevõtja kulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlus teiste sarnaste vee-ettevõtjate kuludega.

Veeteenuse hinda ei ole alust arvata ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu, sest maksmata arvete kulu arvamine veeteenuse hinda ning seeläbi korrektselt arveid tasuvate isikute veeteenuse hinda ei ole põhjendatud ja õiglane korrektselt arveid tasuvate tarbijate suhtes. Samuti ei motiveeriks maksmata arvete kulu arvamine veeteenuse hinda ettevõtjat võlgnikega tegelema (ÜVVKS § 52 lg 3 p 1 ja metoodika p 6.8).

³² THI väljendab **üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu** dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

Hinnataotluses prognoositud muud tegevuskulud

Taotleja on hinnataotluses prognoosinud veevaldkonna muudeks tegevuskuludeks kokku 641,00 tuh €, millest on maha arvanud muu tegevusega seotud kulud summas 7,69 tuh € ning soovib veeteenuse hinda arvata muid tegevuskulusid summas 633,31 tuh €. Muude tegevuskulude põhjendatust hindab Konkurentsiamet hinnataotlusega esitatud andmete ning ettevõtjalt menetluse käigus saadud selgituste alusel. Muude tegevuskulude summadest aastatel 2023–2026 annab ülevaate järgnev tabel (vt tabel 12).

Tabel 12. Muud tegevuskulud

Rida	Muud tegevuskulud	Ühik	2023	2024	2025	2025 otsus	2026
1	Veevaldkonna muud tegevuskulud	tuh €	677,31	758,17	723,50	-	641,00
2	Hinda arvatavad muud tegevuskulud	tuh €	-	-	-	609,40	633,31
3	Veevaldkonna muude tegevuskulude muutus võrreldes eelneva aastaga	%	-	11,9	-4,6	-	-11,4
4	Veeteenuste müügi kogus	tuh m ³	497,7	501,0	492,9	510,8	490,2
5	Muude tegevuskulude erikulu	€/m ³	1,36	1,51	1,47	1,19	1,29
4	THI muutus*	%	9,2	3,5	4,8	-	4,0

* Statistikaameti³³ andmetel oli THI muutus 2023. aastal 9,2%, 2024. aastal 3,5%, 2025. aastal 4,8%. Rahandusministeeriumi 2026. aasta kevadises majandusprognoosis³⁴ on THI muutuseks prognoositud 2026. aastal 4,0%. THI muutus 2024. aastal 3,5% tähendab, et 2023. aasta hinnad on 2024. aastaks kasvanud 3,5% võrra.

Konkurentsiameti hinnang muude tegevuskuludele

KonKS tähenduses on turgu valitsevas seisundis ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitsevat seisundit eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest (KonKS § 13 lg 1). Samuti omab turgu valitsevat seisundit KonKS §-des 14 ja 15 sätestatud eri- või ainuõigust või olulist vahendit omav ettevõtja (KonKS § 13 lg 2). KonKS § 15 järgi loetakse olulist vahendit, sealhulgas loomulikku monopoli omavaks ettevõtja, kelle omandis, valduses või opereerimisel on võrgustik, infrastruktuur või muu oluline vahend, mida teisel isikul ei ole võimalik või ei ole majanduslikult otstarbekas dubleerida, kuid millele juurdepääsuta või mille olemasolul ei ole võimalik kaubaturul tegutseda. Seega on taotleja olulist vahendit omav ettevõtja, mis tähendab, et taotlejal oma tarbijate üle turgu valitsev seisund. Seega puudub taotleja, kui loomuliku monopoli, tarbijatel võimalus valida teist teenuse osutajat isegi juhul, kui taotleja kulutused ning sellest tulenedes hind on tarbijatele vastuvõetamatu. Taotleja turgu valitseva seisundi tõttu on oluline kontrollida, et ettevõtja ei lisaks oma teenuse hinda ülemäärasel hulga kulusid, sest ÜVVKS § 50 lg 1 alusel võib veeteenuse hind sisaldada vaid põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Konkurentsiamet märgib, et veeteenuse hinda arvatavate muude tegevuskulude põhjendatuse hindamisel lähtub Konkurentsiamet ÜVVKS § 52 lg-s 1, ÜVVKS § 50 lg 1 p-des 1 ja 2 sätestatud alustest ning meetodika p-des 6.1–6.8 sätestatust.

³³ Avaldatud https://andmed.stat.ee/et/stat/majandus_hinnad/IA001/table/tableViewLayout2

³⁴ Avaldatud 02.04.2026, <https://www.fin.ee/riigi-rahandus-ja-maksud/fiskaalpoliitika-ja-majandus/rahandusministeeriumi-majandusprognoos>

ÜVVKS ja metoodika punktid kokkuvõtlikult tähendavad, et veeteenuse hinda arvatavad muud tegevuskulud peavad olema põhjendatud, lähtuma kuluefektiivsusest (ettevõtja saab mõjutada efektiivsema majandustegevusega) ning võimaldama ettevõtjale seadusega sätestatud ülesannete täitmise. Konkurentsiamet kasutab põhjendatud tegevuskulude analüüsimisel kulude dünaamika jälgimist ajas ja selle võrdlust THI dünaamikaga ning vee-ettevõtja tegevuskulude ja nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemist sarnaste vee-ettevõtjate näitajatega (metoodika p 6.5). Neid meetodeid rakendatakse ühtselt ja ühetaoliselt võrdse kohtlemise printsiibist lähtudes kõikides reguleeritavates valdkondades, lisaks veeteenuse hinna analüüsimisele ka elektri- ja maagaasi võrgutasude (elektrituruseaduse § 72 lg 8, maagaasiseaduses § 23² lg 3) ning soojuse piirhindade kujundamisel.

Taotleja veevaldkonna muud tegevuskulud olid 2023. aastal 677,31 tuh € ja kasvasid 2025. aastaks 723,50 tuh €-ni (vt tabel 12 rida 1 veerud 2023–2025). 2026. aasta veevaldkonna muude tegevuskulude summaks prognoosib ettevõtja 641,00 tuh €, mis on 11,4% madalam eelneva aasta näitajast (vt tabel 12 veerg 2026 read 1 ja 3). Muule tegevusele (purgimine) on eristatud 7,69 tuh € ning veeteenuse hinda arwab taotleja muid tegevuskulusid summas 633,31 tuh €.

Konkurentsiamet on seisukohal, et tegevuskulude prognoos peab olema kooskõlas muutustega üldises majanduskeskkonnas, mille kokkuvõtvaks näitajaks on THI. Viimati analüüsis amet taotleja muid tegevuskulusid 2025 otsuses ja regulatsiooniperioodiks oli aasta 2025.

Taotleja on 2026. aastaks prognoosinud veeteenuse muude tegevuskulude kasvu võrreldes 2025 otsusega 3,9% ($633,31 / 609,40 \times 100 - 100 = 3,9$; vt tabel 12 rida 2 veerud „2025 otsus“ ja 2026).

Rahandusministeeriumi 2026. aasta kevadise majandusprognoosi põhjal (vt allmärkus nr 34) on 2026. aastal THI muutuseks prognoositud 4,0%. Seega on taotleja prognoosinud veeteenuse muude tegevuskulude kasvu regulatsiooniperioodiks samas suurusjärgus võrreldes sama perioodi (2026) THI ehk tarbijahindade kallinemist kajastava kokkuvõtva indeksi muutusega.

Võttes arvesse, et taotleja veeteenuse muude tegevuskulude kasv ei ületa sama perioodi THI kasvu, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks veeteenuse muid tegevuskulusid summas 633,31 tuh € (ÜVVKS § 50 lg 1 p-de 1 ja 2 alusel).

7. Investeeringud

Veeteenuse hind peab katma investeeringud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse ja toimepidevuse tagamiseks (ÜVVKS § 50 lg 1 p 3) ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohaste investeeringute tegemise (välja arvatud tagastamatu abina saadud investeeringud ja ÜVVKS § 20 lõike 3 alusel liitumistasude eest tehtud investeeringud) (ÜVVKS § 50 lg 1 p 4). Seetõttu on oluline hinnata investeeringute põhjendatust veeteenuse hinnas. Konkurentsiamet küsib kohaliku omavalitsuse üksuselt arvamust hinnataotluses kajastatud investeeringute vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale (ÜVVKS § 58 lg 8). Kohaliku omavalitsuse ülesanne on läbi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava tagada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkus. Kohalik omavalitsus kinnitades vee-ettevõtja prognoositud investeeringute vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale kindlustab, et investeeringute arvamiseiga veeteenuse hinda on tagatud ka ÜVVKS § 50 lg 1 p-de 3 ja 4 täitmine.

Hinnataotluses kajastatud ettevõtja omavahenditest 2025. aastal tehtud ja 2026. aastal tehtavad veevaldkonna investeeringud on kokkuvõtlikult esitatud järgnevas tabelis (vt tabel 13 ning detailselt otsuse lisas „AS Matsalu Veevärk investeeringud 2025–2026“):

Tabel 13. Investeeringud

Rida	Veevaldkonna investeeringud	Ühik	2025	2026
1	Võetud joogivee teenus	tuh €	363,0	78,3
2	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus	tuh €	188,3	99,1
S	Veevaldkonna investeeringud	tuh €	551,3	177,4

28.05.2026 saatis Konkurentsiamet Rapla, Märjamaa, Lääneranna ja Lääne-Nigula Vallavalitsusele järelepärimise arvamuse saamiseks taotleja hinnataotluses kajastatud investeeringute vastavuse kohta kohaliku omavalitsuse volikogus kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale, lähtudes ÜVVKS § 58 lg 8.

Hinnataotluses kajastatud investeeringute vastavust valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga kinnitasid vastavalt 29.05.2026 Lääneranna Vallavalitsus, 04.06.2026 Lääne-Nigula Vallavalitsus, 05.06.2026 Rapla Vallavalitsus ning 10.06.2026 Märjamaa Vallavalitsus.

Lähtudes ÜVVKS § 50 lg 1 p-dest 3 ja 4 ning kohalike omavalitsuste kinnitustest, et hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavad Rapla, Märjamaa, Lääneranna ja Lääne-Nigula vallas kehtivatele ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavadele, **loeb Konkurentsiamet põhjendatuks taotleja aastatel 2025–2026 omavahendite ja kohustuste arvelt teostatud/teostatavad veevaldkonna investeeringud summas 728,7 tuh € (551,3 + 177,4 = 728,7 tuh €; vt tabel 13 rida S).**

8. Reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

Reguleeritav vara ja kapitalikulu

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda arvatava põhivara kulumi arvutamisel lähtutakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara väärtusest ning kuluminormist, mis vastab põhivara kasulikule tehnilisele elueale (ÜVVKS § 54 lg 1 ja lg).

Metoodika p 7.4 põhjal on reguleeritava vara (ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara) määramine vajalik kapitalikulu (nimetatud ka põhivara kulumi) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Metoodika p 7.7 järgi arvestatakse teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud reguleeritava vara hulka.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse põhivara hulka ei arvestata järgmist (ÜVVKS § 53 lg 1 ja metoodika p 7.2):

- 1) pikaajalised finantsinvesteeringud;
- 2) immateriaalne põhivara, välja arvatud arvutitarkvara ja litsentsid, mis on vajalikud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks;
- 3) liitumistasudest soetatud põhivara;
- 4) põhivara, mida vee-ettevõtja ei kasuta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks;
- 5) tagastamatu abiga soetatud põhivara, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud erisusi.

Metoodika p 7.14 järgi kasutatakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel põhivara bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus, võttes arvesse metoodika punktis 7.7 sätestatud. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Metoodika p 7.12 järgi arvutatakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil järgnevalt:

$$RV = RV_r + KK,$$

kus:

- RV - reguleeritav vara;
- RV_r - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
- KK - käibekapital.

Käibekapital on viis protsenti viimase kolme kalendriaasta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse käibe aritmeetilisest keskmisest (ÜVVKS § 55).

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal on tagatud investeeringud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse ja toimepidevuse tagamiseks ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohaste investeeringute tegemine, välja arvatud tagastamatu abina saadud investeeringud ja ÜVVKS § 20 lõike 3 alusel liitumistasude eest tehtud investeeringud (ÜVVKS § 50 lg 1 p 3 ja 4). Lisaks peab veeteenuse hind vee-ettevõtjale tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja investeeritud kapitalilt (ÜVVKS § 50 lg 1 p 5).

Seega lähtub Konkurentsiamet reguleeritava vara leidmisel vaid vee-ettevõtja omavahendite ja tema võetud laenukohustuste arvelt soetatud põhivara jääkmaksumusest ning selle hulka ei arvata tagastamatu abi raames ega tarbijate tasutud liitumistasude arvelt soetatud põhivara.

Metoodika p 1.15 järgi on põhivara kulum veeteenuse hinda arvatav kulu, mis on seotud soetatud põhivara amortiseeritava osa kandmisega kulusse põhivara kasuliku tehnilise eluea jooksul. Metoodika p 7.4 järgi on veeteenuse osutamiseks vajaliku põhivara määratlemine ja selle väärtuse leidmine vajalik põhivara kulumi ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Metoodika p 7.10 järgi on põhivara kulumi eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine veeteenuse hinna kaudu põhivara kasuliku tehnilise eluea jooksul. Metoodika p 7.14 järgi arvestatakse kapitalikulu reguleeritavalt varalt. Põhivara kulum arvestatakse reguleeritava vara hulka kuuluvalt amortiseeruvalt põhivaralt.

Põhjendatud tulukus

Põhjendatud tulukus arvutatakse, korrutades ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara väärtuse, millele on liidetud käibekapitali suurus, kaalutud keskmise kapitali hinnaga. Põhjendatud tulukuse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda arvamine ei ole kohustuslik, kui vee-ettevõtja nii otsustab (ÜVVKS § 54 lg 3).

Metoodika p 8.4 järgi arvutatakse põhjendatud tulukus järgnevalt:

$$PT = RV \times WACC$$

kus:

- PT - põhjendatud tulukus;
- RV - reguleeritava vara väärtus;
- $WACC$ - kaalutud keskmine kapitali hind.

Konkurentsiamet kasutab metoodika p 8.4 seisukohta, kus monopolsete ettevõtjate tulunorm peab olema piiratud, mida sätestab ka ÜVVKS § 50 lg 1 p 5 s.t, et veeteenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et oleks tagatud põhjendatud tulukus ettevõtja investeeritud kapitalilt. Konkurentsiamet on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna ($WACC$)

leidmiseks kaugkütte-, elektri-, gaasi- ning vee-ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna arvutamiseks“³⁵. Nimetatud juhendi punkti 5 tabelis 8 on kajastatud kaalutud keskmine kapitali hind (WACC) vee-ettevõtjatele 5,61%.

8.1. Veeteenuse osutamisel kasutatav põhivara ja kapitalikulu

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu taotleja soetatud veeteenusega seotud põhivara arvamise kohta reguleeritava vara koosseisu.

Hinnataotluses esitas taotleja aastate 2025–2026 veevaldkonna (veeteenuse ja purgimine) põhivarade soetus- ja jääkmaksumuste, investeeringute ning kapitalikulu summade kohta (vt tabel 14). Lähtudes ÜVVKS § 53 lg 1 p-st 3 ja metoodika p-dest 1.18 ja 1.20 kasutab Konkurentsiamet reguleeritava vara arvestamisel ettevõtte omavahenditest ja kohustustest soetatud põhivara jääkmaksumust. Järgnevas tabelis on kajastatud ainult taotleja omavahendite ja laenukohustuste arvelt soetatud veevaldkonna põhivarade arvestus, mis ei sisalda liitumistasude ja sihtfinantseerimise arvel tehtud investeeringuid.

Tabel 14. Veevaldkonna põhivara

Rida	Veevaldkonna põhivara	Ühik	2025	2026
1	Põhivara soetusmaksumus aasta alguses (ilma lõpetamata ehitise ja maata)	tuh €	3529,5	4052,3
2	Põhivara jääkmaksumus aasta alguses (ilma lõpetamata ehitise ja maata)	tuh €	2157,8	2576,8
3	Investeeringud põhivarasse (va maa)	tuh €	551,3	177,4
4	Põhivara kulum (kapitalikulu)	tuh €	132,2	136,8
5	Keskmine kuluminorm soetusmaksumuse suhtes*	%	3,5	3,3
6	Müüdnud, likvideeritud põhivara soetusmaksumuses	tuh €	28,5	0,0
7	Müüdnud, likvideeritud põhivara jääkmaksumuses	tuh €	0,0	0,0
8	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus	tuh €	4052,3	4229,7
9	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	tuh €	2576,8	2617,4
10	Maa ja lõpetamata ehitised aasta lõpus	tuh €		4,3
11	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus koos maa ja lõpetamata ehitisega	tuh €		4233,9
12	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus koos maa ja lõpetamata ehitisega	tuh €		2621,7

* Keskmine kuluminorm (rida 5) = kapitalikulu (rida 4) / [(põhivara soetusmaksumus aasta alguses (rida 1) + põhivara soetusmaksumus aasta lõpus (rida 8)) / 2] × 100.

Taotleja hinnataotlusega esitatud andmeid investeeringute kohta on käsitletud otsuse punktis 7, kus Konkurentsiamet pidas põhjendatuks aastatel 2025–2026 tehtud ja tehtavaid veevaldkonna investeeringuid summas 728,7 tuh €, mistõttu on põhjendatud arvestada nimetatud investeeringud ka põhivara koosseisu.

Tabelist (vt tabel 14) nähtub, et regulatsiooniperioodi alguses on taotleja omavahenditest ja laenukohustustest soetatud veevaldkonna põhivara (ilma maa ja lõpetamata ehitiseta) soetusmaksumus 4052,3 tuh € ning jääkmaksumus 2576,8 tuh € (vt tabel 14 read 1 ja 2).

³⁵ Kinnitatud Konkurentsiameti 18.06.2025. a käskkirjaga nr 1-2/2025-015, mis on avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee>.

Lisaks sellele on taotleja bilansis veeteenuse osutamiseks vajalikku vara, mis on soetatud sihtfinantseerimise vahenditest. Regulatsiooniperioodi lõpus on sihtfinantseerimise vahenditest soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate varade soetusmaksumus 36 159,5 tuh € ja jääkmaksumus 18 140,2 tuh €.

8.2. Kapitalikulu ja reguleeritav vara

Hinnataotluses prognoositud kapitalikulu

Hinnataotluse kohaselt on taotleja veevaldkonnaga seotud põhivara kapitalikulu regulatsiooniperioodil 136,81 tuh €. Sellest 2,31 tuh € on eraldatud purgimisteenusele. Veeteenuse hinda soovib taotleja arvata kapitalikulu summas 134,49 tuh €, millest 48,23 tuh € on võetud joogivee teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu ja 86,26 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu.

Konkurentsiamet hinnang kapitalikulule

Veeteenuse hind peab sisaldama investeringuid ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse ja toimepidevuse tagamiseks ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohaste investeringute tegemiseks, mida veeteenuse hinnas väljendab põhivara kulum (ÜVVKS § 50 lg 1 p 3 ja 4). Metoodika p 7.14 järgi kasutatakse kapitalikulu (põhivara kulumi) leidmisel ettevõtte raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale. Põhivara kulumi arvutamisel lähtutakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara väärtusest ning kuluminormist, mis vastab põhivara kasulikule tehnilisele elueale (ÜVVKS § 54 lg 2).

Hinnataotluses esitatud andmete alusel kujuneb taotleja veevaldkonna varadelt arvestatud kapitalikuluks regulatsiooniperioodil 136,81 tuh €, millest purgimisega on seotud 2,31 tuh € ning veeteenuse hinda soovitakse arvata 134,49 tuh €. Veevaldkonna varade keskmiseks kapitalikulunormiks kujuneb taotleja esitatud andmetel 3,3% (vt tabel 14 rida 5 veerg 2026) ehk varade keskmiseks elueaks on 30,3 aastat ($100 / 3,3 = 30,3$).

Ettevõtja majandusaasta aruande andmete kohaselt on taotleja raamatupidamises kasutatavad kuluminormid ja varade kasulikud eluead põhivaradele järgmised:

<u>Põhivara</u>	<u>Kuluminorm</u>	<u>Kasulik eluiga</u>
Hooned	2%	50 aastat
Rajatised sh. torustikud	2-5%	20 kuni 50 aastat
Masinad ja seadmed	6,67-20%	5 kuni 15 aastat
Muud varad	20%	5 aastat

Konkurentsiamet võrdles taotleja raamatupidamises kasutatavaid varade eluigasid EL-i Ühtekuuluvusfondist (ÜF) toetatavate projektide Juhendmaterjalides³⁶ kajastatud varade arvestuslike kasulike eluigadega (vt tabel 15).

³⁶ 1) Keskkonnaministri 01.07.2009 määruse nr 34 lisa 2 "Juhendmaterjal projekti teostatavusuuringu, finants- ja majandusanalüüsi ning keskkonnamõjude eelhindangu koostamiseks, kui projekti kaasrahastamise taotlus esitatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondile" II osa p-s 10 kajastatud varade kasulikud eluead.

2) Keskkonnaministri 22.12.2014 määruse nr 59 lisa 2 "Juhendmaterjal Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi rahastamisaotlusega seotud projekti majandus- ja finantsanalüüsi koostamiseks" p-s 9 kajastatud varade kasulikud eluead (perioodi 2014–2020 ÜF-i toetuste puhul).

Tabel 15. ÜF-i soovitatud veeteenuse osutamisel kasutatavate varade eluead

Rida	Põhivara liik	ÜF-i soovitus (eluiga aastat)
1	Võrgustikud, torustikud	40
2	Tootmishooned	40
3	Reservuaarid ja mahutid	40
4	Masinaid ja seadmed	15

Eelnevatest andmetest nähtub, et taotleja poolt kasutatavad varade kasulikud eluead on osalt pikemad (näiteks torustikud) ja osalt lühemad, kui ÜF-i poolt soovitatud eluead. Taotleja selgituste kohaselt rakendab ettevõtja osadele vanematele veevaldkonna varadele lühemaid kapitalikulunorme, kuna need on ehitatud varasematel aastatel, kui ei kasutatud kaasaegseid ehitusmaterjale. Veemajandusprojektide raames rajatud omavahendite ja kohustuste arvel soetatud varadele (torustikele, tootmishoonetele ja seadmetele) rakendab taotleja valdavalt ÜF-i soovitatule vastavaid varade kasulikke eluigaseid. Taotleja omavahenditest ja laenukohustustest soetatud varade regulatsiooniperioodi keskmine eluiga 30,3 aastat näitab, et valdava osa varadest moodustavad pika elueaga põhivarad (torustikud, tootmishooned). Mida pikemaid kasulikke eluigaseid kasutada, seda väiksemaks kujuneb kapitalikulu veeteenuse hinnas, lubades tarbijatele ajas sujuvamat hinnatõusu, kuid vee-ettevõtjale võimalust teenida varade jääkväärtuselt pikema perioodi jooksul tulukust.

Konkurentsiamet leidis, et taotleja on rakendanud veeteenuse osutamisega seotud erinevatele varagruppidele mõistlikke või äritegevuses tavapäraselt rakendatavaid kuluminorme, mistõttu peab amet taotleja poolt rakendatavat keskmist kuluminormi 3,3% põhjendatuks.

Kuna Konkurentsiamet on lugenud põhjendatuks taotleja rakendatavad kapitalikulunormid ning määratlenud ettevõtja omavahendite ja kohustuste arvel soetatud veeteenuse osutamisel kasutatava ja vajaliku põhivara, millelt kapitalikulu leitakse (vt tabel 14, rida 1, veerg 2026), loeb Konkurentsiamet ÜVVKS § 50 lg 1 p 3 ja 4 alusel põhjendatuks taotleja omavahendite ja kohustuste arvelt soetatud põhivaradelt arvestatud kapitalikulu summas 134,49 tuh € arvamise veeteenuse hinda (sh 48,23 tuh € võetud joogivee teenuse hinda ning 86,26 tuh € reovee ärakuhtumise ja puhastamise teenuse hinda).

Reguleeritav vara

Kontrollimaks ettevõtja veeteenuse hinda arvatava tulukuse suuruse põhjendatust, lähtub Konkurentsiamet ÜVVKS § 54 lg 3 ja metoodika punktist 7, leides taotleja reguleeritava vara väärtuse. Metoodika p 7.12 ja ÜVVKS § 54 lg 3 alusel leitakse reguleeritav vara liites regulatsiooniperioodi lõpu reguleeritava põhivara jääkmaksumusele käibekapitali väärtus. ÜVVKS § 55 ja metoodika p 7.13 alusel on käibekapitali suurus viis protsenti viimase kolme kalendriaasta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse käibe aritmeetilisest keskmisest.

Otsuse punktis 8.2 määratles Konkurentsiamet taotleja omavahenditest ja kohustustest soetatud veevaldkonna põhivarade koosseisu, mille jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpu seisuga on 2621,65 tuh € (vt tabel 14 rida 12 veerg 2026).

Taotleja hinnataotluse ja majandusaasta aruannete kohaselt oli veeteenuste müügitulu 2023. aastal 1128,27 tuh €, 2024. aastal 1150,97 tuh € ja 2025. aastal 1021,13 tuh €. Kolme viimase aasta keskmine müügitulu oli seega 1100,12 tuh € $[(1128,27 + 1150,97 + 1021,13) / 3 = 1100,12]$. Seega on käibekapital 55,01 tuh € $(1100,12 \times 5 / 100 = 55,01)$ ja taotleja reguleeritava vara väärtus kujuneb järgmiselt: põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus 2621,65 tuh € + käibekapital 55,01 tuh € = 2676,66 tuh €.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks taotleja veevaldkonna reguleeritava vara väärtuse summas 2676,66 tuh €, kuna nimetatud suurus põhineb ÜVVKS § 50 lg 1 p 5 kajastatul ega sisalda tarbijate liitumistasudest või sihtfinantseerimise abil soetatud vara.

8.3. Põhjendatud tulukus

Hinnataotluses prognoositud tulukus

Hinnataotluses on veevaldkonna tulukus regulatsiooniperioodil 150,16 tuh €. Sellest 2,00 tuh € on eraldatud purgimisteenusele. Veeteenuse hinda soovib taotleja arvata tulukust summas 148,16 tuh €, millest 73,60 tuh € on võetud joogivee teenuse osutamise ja 74,56 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega.

Konkurentsiameti hinnang põhjendatud tulukusele

Monopoolsete ettevõtete tulunorm peab olema piiratud, mida sätestab ka ÜVVKS § 50 lg 1 p 5, st et veeteenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja investeeritud kapitalilt. Taotleja on Rapla, Märjamaa, Lääneranna ja Lääne- Nigula valdades veeteenuseid pakkuv monopoolne ettevõtte, mistõttu tarbijatel puudub võimalus osta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust konkureerivatelt ettevõtjatelt.

Veeteenuse hind peab tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja **investeeritud kapitalilt** (ÜVVKS § 50 lg 1 p 5). Investeeritud kapital ehk reguleeritav vara on metoodika p 1.20 ja 7.12 järgi ettevõtja raamatupidamises kajastatud reguleeritavas tegevuses kasutatava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus, millele on lisatud käibekapital (vt otsuse punkt 8.2). Põhjendatud tulukus leitakse reguleeritavale varale põhjendatud tulunormi rakendamisel (metoodika p 8.2).

Otsuse punktis 8.2 on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks taotleja veevaldkonna reguleeritava vara väärtuse summas 2676,66 tuh €. Metoodika punktist 8 alusel kujuneb tulukus rakendades reguleeritava vara väärtusele 2676,66 tuh € põhjendatud tulunormi ($WACC$) 5,61% ehk taotleja veevaldkonna põhjendatud tulukuseks 150,16 tuh € (reguleeritav vara 2676,66 tuh € $\times$ $WACC$ 5,61% = 150,16 tuh €). Veevaldkonna tulukusest on 2,00 tuh € eristatud purgimisteenusele ning **veeteenuse hinda arvatavaks põhjendatud tulukuseks kujuneb 148,16 tuh € (150,16 – 2,00 = 148,16).**

Taotleja arvab veeteenuse hinda tulukust **148,16 tuh €**, mis ei ületa metoodika punkti 8 põhimõtete kohaselt arvutatud põhjendatud tulukuse maksimaalset summat 148,16 tuh €.

Eeltooduga on Konkurentsiamet ÜVVKS § 50 lg 1 p-st 5 järgi kontrollinud, et taotleja veeteenuse hinnas kajastub tulukus vee-ettevõtja investeeritud kapitalilt põhjendatud ulatuses 148,16 tuh €, sh 73,60 tuh € tasus võetud joogivee eest ning 74,56 tuh € tasus reovee teenuse eest.

Kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda arvatud kulum ja põhjendatud tulukus ei kata reinvesteeringuteks mõistlikel tingimustel võetud laenukohustusi laenuandja nõuete kohaselt, arvatakse kindlaksmääratud perioodiks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda laenukohustuste katmiseks vajaminev summa (ÜVVKS § 53 lg 2). Nimetatud suutlikkuse hindamiseks teostab Konkurentsiamet vaba kassavoo analüüsi (metoodika p 7.11).

Konkurentsiamet koostas tabeli (vt tabel 16) kontrollimaks, kas taotleja poolt taotletav müügitulu

on piisav tagamaks vee-ettevõtjale piisavat vaba raha ÜVVKS § 53 lg 2 tulenevate, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste katmiseks.

Tabel 16. Vaba raha

Rida	Näitaja	2026 (tuh €)
1	Vee erikasutusõiguse tasu	25,70
2	Saastetasu	12,44
3	Elektri kulu	182,26
4	Muud tegevuskulud	633,31
5	Järelevalvetasu	2,27
6	Laenukohustised	102,40
7	Põhjendatud väljaminev kassavoog regulatsiooniperioodil (ridade 1-6 summa)	958,38
8	Veeteenuse hinnaga saadav müügitulu (sissetulev kassavoog)	1136,28
9	Vaba raha	177,90

Tabelist (vt tabel 16) selgub, et veeteenuse hinnaga saadav müügitulu on 1136,28 tuh €. Samas on ettevõtte põhjendatud kulutuste ja laenukohustuste summa kokku 958,38 tuh € (vt tabel 16 rida 7), s.h veeteenusega seotud laenukohustuste katmiseks minev summa 102,40 tuh € (vt tabel 16 rida 6). Seega on vee-ettevõtjale tagatud läbi veeteenuse hinna peale põhjendatud kulude ja laenukohustuste kandmist vaba raha 177,90 tuh € (vt tabel 16 rida 9).

Taotleja taotletud veeteenuse hinnad tagavad müügitulu, mis võimaldab ÜVVKS § 50 lg 1 ning ÜVVKS § 53 lg 2 täitmist, kuna veeteenuse hinnaga on tagatud põhjendatud kulude katmine, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste tagasimaksmine (vt tabel 16 rida 6) ning vee-ettevõtjale jääb vaba raha 177,90 tuh € (vt tabel 16 rida 9) ettevõtte jätkusuutlikuks majandustegevuseks.

9. Veeteenuse hind

Veeteenuse hinna arvutamise aluseks olev lubatud müügitulu ($T_{lubatud}$) arvutatakse metoodika p 3.3 põhjal põhjendatuks loetud kulude ja põhjendatud tulukuse (ÜVVKS § 54 lg 3 kohane) alusel järgneva valemiga:

$$T_{lubatud} = MK + TK + PK + PT,$$

kus:

- $T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu;
- MK - muutuvkulud;
- TK - muud tegevuskulud;
- PK - põhivara kulum;
- PT - põhjendatud tulukus.

Metoodika punkti 3.4 järgi peab lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama järgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud+jv} = \sum T_{(lubatud+jv)_n}$$

kus:

$T_{(lubatud + jv)n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu;
 n - veeteenus.

Metoodika punkti 3.5 põhjal leitakse lubatud müügitulu alusel konkreetsed veeteenuse hinnad järgmiselt:

$$hind_n = \frac{T_{(lubatud + jv)n}}{m_n} \left[näiteks \frac{€}{m^3}; \frac{€}{tk}; \frac{€}{kuus} \right],$$

kus:

$T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil;
 m_n - vastava veeteenuse müügi kogus regulatsiooniperioodil;
 $hind_n$ - vastava veeteenuse hind/tasu regulatsiooniperioodil.

Otsuse punktis 5 luges Konkurentsiamet põhjendatuks taotleja prognoositud müügi kogused, punktis 6 tegevuskulud, punktis 8 kapitalikulu ja tulukuse, mille põhjal kujunevad veeteenuse hinnad, nagu tabelis 17 kajastatud.

Tabel 17. Veeteenuse hindade kujunemine

Rida	Veeteenuse hind	Ühik	Tasu võetud joogivee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	Kokku
1	Müügi kogus	tuh m³	248,0	242,2	490,2
2	Muutuvkulud	tuh €	99,44	120,97	220,40
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	25,70	0	25,70
4	Saastetasu	tuh €	0	12,44	12,44
5	Elektri kulu	tuh €	73,74	108,53	182,26
6	Muud tegevuskulud	tuh €	312,01	321,30	633,31
7	Kapitalikulu	tuh €	48,23	86,26	134,49
8	Tulukus	tuh €	73,60	74,56	148,16
9	Lubatud müügitulu	tuh €	533,28	603,08	1136,36
10	Järelevalvetasu	tuh €	1,07	1,21	2,27
11	Lubatud müügitulu järelevalvetasuga	tuh €	534,34	604,29	1138,63
12	Veeteenuse hind	€/m ³	2,15	2,49	

KonKS § 18¹ on sätestatud eri- või ainuõigust või olulist vahendit omava ettevõtja kohustus pidada eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta, lähtudes järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, mis tuleb selgelt kindlaks määrata ettevõtja sise-eeskirjades. Tulude ja kulude arvestus peab võimaldama hinnata, kas ettevõtja toote või teenuse hind on mõistlikus vahekorras toote või teenuse väärtusega.

Vee-ettevõtja peab lisaks KonKS §-s 18¹ sätestatud nõude täitmisele pidama oma raamatupidamises kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa (ÜVVKS § 30 lg 1):

- 1) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine;
- 2) puhastamisteenuse osutamine ÜVVKS § 47 tähenduses;
- 3) liitumistasude laekumine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 4) muu tegevus, mis ei ole seotud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamisega.

KonKS § 18¹ ja ÜVVKS § 30 lg 1 nõuete täitmine võimaldab Konkurentsiametil hinnata, kas vee-ettevõtja iga teenuse osutamiseks tehtavad kulud saavad kaetud vastava teenuse hinnaga.

Taotleja on veeteenuste hinnad kujundanud järgmiselt:

- 1) Vee erikasutusõiguse tasu on taotleja täies ulatuses arvanud tasusse võetud joogivee eest. Kuna vee erikasutusõiguse tasu on otseselt seotud võetud joogivee teenuse osutamisega, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks vee erikasutusõiguse tasu arvamist tasusse võetud joogivee eest.
- 2) Saastetasu kulu on taotleja täies ulatuses arvanud tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest. Kuna saastetasu on otseselt seotud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks saastetasu arvamist tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest.
- 3) Elektri kulu on taotleja jaganud võetud joogivee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate tarbimispunktide elektrienergia kulu. Konkurentsiamet peab põhjendatuks taotleja poolt kasutatud elektrikulu jagamise põhimõtteid, sest:
 - a) põhjendatud on võetud joogivee teenuse osutamisega seotud objektide elektrikulu arvamine tasusse võetud joogivee eest, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna;
 - b) põhjendatud on otseselt reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud objektide elektrikulu arvamine reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasusse, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna.
- 4) Taotleja on muud tegevuskulud jaganud vastavalt sellele, millise teenuse osutamiseks kulu tehti. Muud tegevuskulud, mis on vajalikud üheaegselt mitme veeteenuse osutamiseks (sh üldjuhtimise kulud) on vee-ettevõtja jaganud erinevate veeteenuste vahel vastavalt teatava veeteenuse osutamisega seotud otseste kulude proportsioonile. Konkurentsiamet peab põhjendatuks taotleja kasutatud muude tegevuskulude jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ning üheaegselt mitme teenuse osutamiseks tehtavad kulud on põhjendatud jagada sellisest põhimõttest lähtudes, mis kõige paremini näitab, kui palju on vaja üldist ressursi vastavasse valdkonda arvata.
- 5) Kapitalikulu on taotleja arvestanud võetud joogivee teenuse ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinda, võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu. Üheaegselt mitme veeteenuse osutamisega seotud varade kapitalikulu on jagatud erinevate veeteenuste vahel teatava veeteenuse osutamisega seotud otseste kulude proportsiooni alusel. Konkurentsiamet peab põhjendatuks taotleja kasutatud kapitalikulu jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatava varaga seotud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas.
- 6) Tulukuse on taotleja arvestanud võetud joogivee teenuse ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinda, lähtudes selle teenusega seotud reguleeritava vara väärtusest. Üheaegselt mitme teenuse osutamisega seotud varadelt arvestatud põhjendatud tulukus on jagatud erinevate veeteenuste vahel teatava veeteenuse osutamisega seotud otseste kulude

proportsiooni alusel. Konkurentsiamet peab põhjendatuks tulukuse jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatav vee-ettevõtja omavahenditest ja kohustustest soetatud vara peab võimaldama tagada põhjendatud tulukuse.

Järelevalvetasu

ÜVVKS § 58 lg 12 järgi maksab vee-ettevõtja järelevalvetasu KonkS-is sätestatud alustel ja korras. KonkS § 53¹, § 53² ja 53³ sätete põhjal on vee-ettevõtjatele kehtestatud järelevalvetasu määr 0,2 protsenti talle antud haldusaktis märgitud müügitulust, mida ettevõtjal tuleb maksta kord kalendriaastas riigieelarvesse. Otsuse järgi kujuneb taotleja **müügituluks 1136,36 tuh €**, millelt arvatud **järelevalvetasu 2,27 tuh €** (vt tabel 17 rida 10 veerg „Kokku“) on arvatud veeteenuse hinda.

Kokkuvõtvalt on Konkurentsiamet seisukohal, et taotleja on jaganud ÜVVKS § 50 lg 1 alusel kujundatud lubatud müügitulu erinevate veeteenuste vahel lähtudes ÜVVKS § 30 lg 1 ja KonkS § 18¹. Konkreetse veeteenuse müügitulu koos järelevalvetasuga jagamisel põhjendatuks loetud müügituluga saadakse konkreetse veeteenuse hind.

Lubatud müügitulu taotletavate veeteenuste hindadega

Vastavalt metoodika punktile 3.6 kontrollib Konkurentsiamet, et kõigi taotletud veeteenuse hindade ja müügitulude korrutiste summa ei ületaks põhjendatuks loetud kulude ja põhjendatud tulukuse summana kujunenud lubatud müügitulu (koos järelevalvetasuga) enam kui 0,1%.

Tabel 18. Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil

Rida	Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil	Müügitulu (tuh m³)	Veeteenuse hind (€/m³)	Müügitulu (tuh €)
1	Tasu võetud joogivee eest	248,0	2,15	533,20
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	242,2	2,49	603,08
3	Veeteenuse hinnaga saadav müügitulu			1136,28
4	Lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga			1138,63

Konkurentsiamet on kontrolli tulemusena leidnud, et erinevate veeteenuse hindadega saadav planeeritav tulu 1136,28 tuh € (vt tabel 18 rida 3) ei ületa põhjendatuks loetud kulude ja põhjendatud tulukuse summana s.t ÜVVKS § 50 lg 1 alusel kujunenud lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga 1138,63 tuh € (vt tabel 17 rida 11 veerg Kokku ja tabel 18 rida 4).

Lisa. AS Matsalu Veevõrk veevaldkonna investeeringud 2025–2026

Rida	Investeeringud	Ühik	2025	2026
Veevaldkonna investeeringud				
1.	Võetud joogivee teenus	tuh €	363,0	78,3
1.1	VK projekt Valgu	tuh €	256,4	
1.2	Veetöötlus Vana-Vigala	tuh €	68,1	
1.3	Märjamaa veetoru seirekaevud	tuh €		15,0
1.4	Vatla veetöötlus	tuh €	10,7	
1.5	VK projekt Lihula Põllu	tuh €	27,9	
1.6	Sipa veetoru	tuh €		21,0
1.7	Virtsu veetorustik	tuh €		25,0
1.8	Vana-Vigala veetöötlus	tuh €		5,1
1.9	Kaugloetavate arvestite soetus 120 tk	tuh €		12,2
2.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus	tuh €	188,3	99,1
2.1	VK projekt Valgu	tuh €	176,0	
2.2	Kabala biotiigid	tuh €	12,4	
2.3	Koonga RVPJ	tuh €		24,1
2.4	Virtsu kanalitorustik	tuh €		25,0
2.5	Koluvere ülepumpla + võre	tuh €		20,0
2.6	Kasti pumpla ja survetoru ehitus	tuh €		30,0
3.	Sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine ning puhastamine	tuh €	0,0	0,0
4.	Põhiteenustega seotud teenused	tuh €	0,0	0,0
5.	Maa	tuh €	0,0	0,0
Veevaldkonnaga seotud investeeringud kokku		tuh €	551,3	177,4
6.	Tarbijate poolt tasutud liitumistasudest teostatud investeeringud veesektoris	tuh €	0,0	0,0
6.0	Liitumistasudega finantseeritud maa	tuh €	0,0	0,0
7.	Veevaldkonna investeeringutest muu tegevusega seotud osa	tuh €	0,0	0,0
7.0	Muu tegevusega seotud maa	tuh €	0,0	0,0
8.	Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris	tuh €	0,0	0,0
8.0	Tagastamatust abist finantseeritud maa	tuh €	0,0	0,0
9.	Lõpetamata ehitise saldo aasta lõpus	tuh €		0,0
9.1	sh liitumistasude arvelt	tuh €		0,0
9.2	tagastamatust abist (sihtfinantseerimistest)	tuh €		0,0
9.3	ettevõtte vahenditest	tuh €		0,0
S	Kõik investeeringud kokku ilma lõpetamata ehitiseta	tuh €	551,3	177,4
	<i>Sh veesektoriga seotud maa</i>	<i>tuh €</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
	<i>sh veesektoriga seotud muud investeeringud</i>	<i>tuh €</i>	<i>551,3</i>	<i>177,4</i>